

Koprivničko-križevačka županija
OŠ „Đuro Ester“ Koprivnica, Trg slobode 5, tel. 048/222-735
mr.sc. Jasna Relja, pedagoginja savjetnica

MAPA ZA INDIVIDUALNI RAD PEDAGOGA S UČENICIMA

Didaktički materijali za poticanje
kognitivnog, socijalnog i emocionalnog razvoja učenika
u dobi od 6 do 12 godina

SADRŽAJ

1. Vježbe za razvoj čitalačkih vještina

Slova abecede, abeceda u slikama, slušno razlikovanje glasa u riječima, uočavanje zadanog glasa u riječima, analiza glasova, rastavljanje na slogove, početno slovo i zadnje slovo u riječi, tvorba riječi od zadanih slova i zadanih slika, tvorba rečenice, čitanje rečenica, slikopriča, čitanje i prepričavanje,

2. Vježbe opažanja

Imenovanje pojmova, generalizacije, prepoznavanje godišnjih doba, što ne spada u niz, opažanje i snalaženje u prostoru, vježbe pamćenja, precrtavanje likova.

3. Vježbe govora

Smisljeno govorno izražavanje, gramatička komponenta govora, razvijenost rječnika, dijalog

4. Vježbe za razvoj grafomotorike

Spajanje likova linijama, linije po uzorku, precrtavanje oblika, crtanje likova u nizu, bojanje i boje.

5. Vježbe pisanja

Početno slovo u riječi, pisanje riječi uz sliku, pisanje rečenica uz sliku i zadanu riječ, prijepis rečenica, prijepis teksta, slikopriča, opis lika, opis događaja, sastavak, tvorba rečenica od zadanih riječi, tvorba rečenica na zadanu sliku.

6. Jezične vježbe

Veliko i malo slovo, pravopisni znakovi, glagoli i imenice, izricanje sadašnjosti, budućnosti i prošlosti, opisni i posvojni pridjevi, upravni i neupravni govor,

7. Razumijevanje pročitanoog teksta

Priče: Čokoladni slon, Zeleni mjesec, Priča bez naslova

8. Vježbe za razvoj koncentracije

Uočavanje detalja, uočavanje istih predmeta, pronađi put, dovrši sliku, sastavi sliku

9. Matematika

Brojevi, geometrijska tijela, računske operacije, odnosi manje i veće, parni i neparni brojevi, linije, tablica množenja

10. Poznavanje bliže i šire okoline

Zanimanja, doba dana, pozdravi, prostorije u domaćinstvu, sati, promet, mjeseci, reljef, rijeke, županija, kućanski aparati, čuvanje zdravlja.

11. Razvoj empatije

Lica osjećaja, tjedni dnevnik lijepih riječi, prepoznavanje emocija i razumijevanje osobina, prepoznavanje lica i osjećaja, crtež čovjeka-to sam ja

12. Razvoj socijalnih vještina

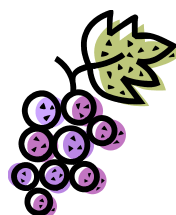

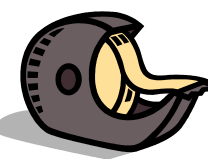
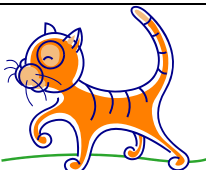

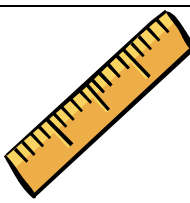

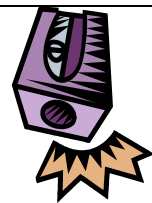

Prihvatanje različitosti, kako reći ne, prijateljstvo, zavist i ljubomora, prihvatanje novog prijatelja, solidarnost i suosjećanje, dijeljenje s drugima, asertivnost, ja-govor.

13. Upitnik o učenju

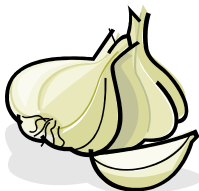
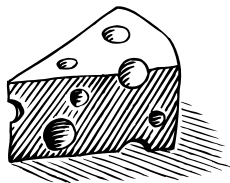
Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Razvoj čitalačkih vještina - slova abecede

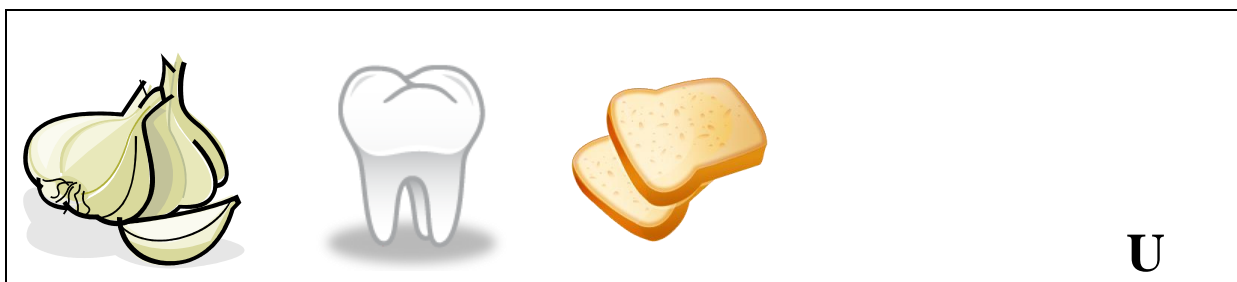
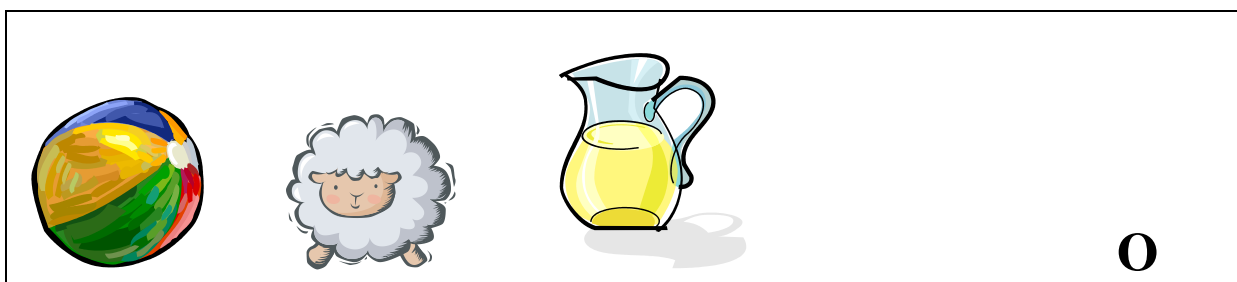
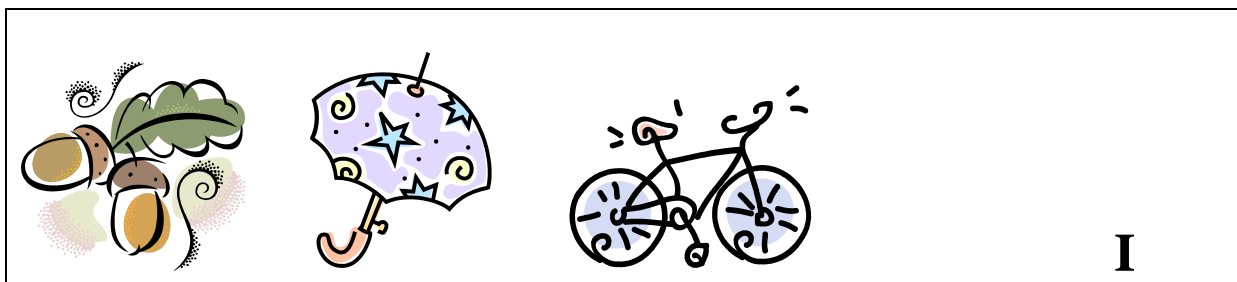
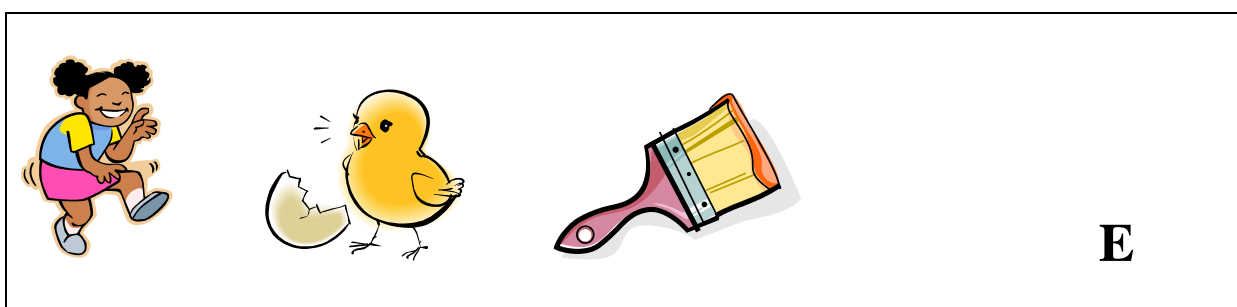
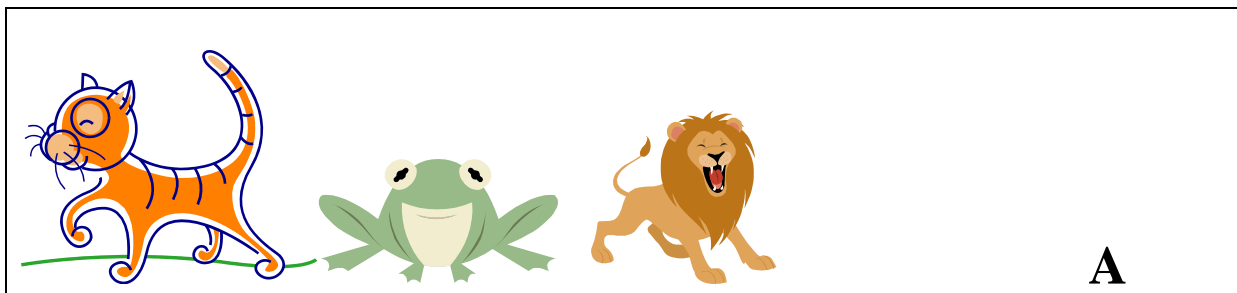
A	B	C	Č	Ć
D	DŽ	Đ	E	F
G	H	I	J	K
L	LJ	M	N	NJ
O	P	R	S	Š
T	U	V	Z	Ž

Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Razvoj čitalačkih vještina - slikovna abeceda

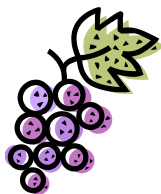
 A a	 B b	 C c	 Č č	 Ć ć
 Dd	 Dž dž	 Đ đ	 E e	 F f
 Gg	 H h	 I i	 J j	 K k
 L l	 Lj lj	 M m	 N n	 Nj nj
 O o	 P p	 R r	 S s	 Š š
 T t	 U u	 V v	 Z z	 Ž ž

Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe za razvoj čitalačkih vještina – slušno razlikovanje glasova u riječima

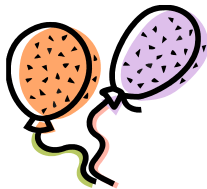

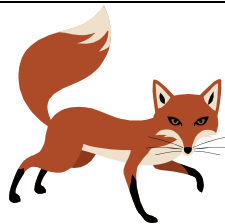
Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe za razvoj čitalačkih vještina – uočavanje zadanog glasa u riječima

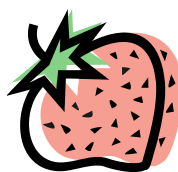
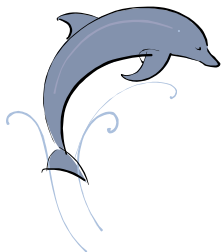
R

L

C

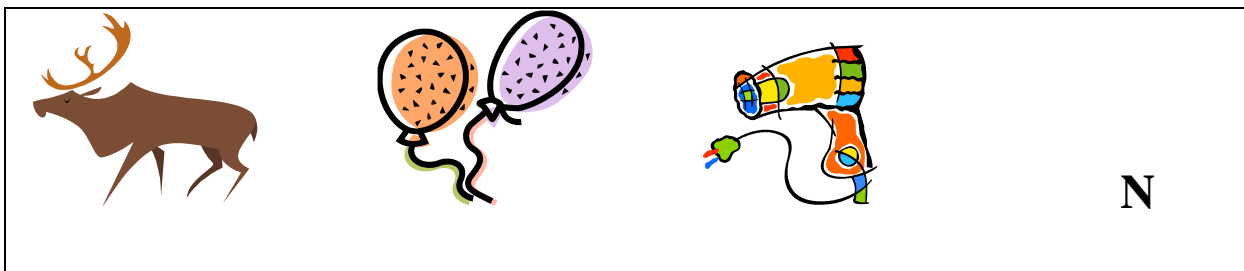
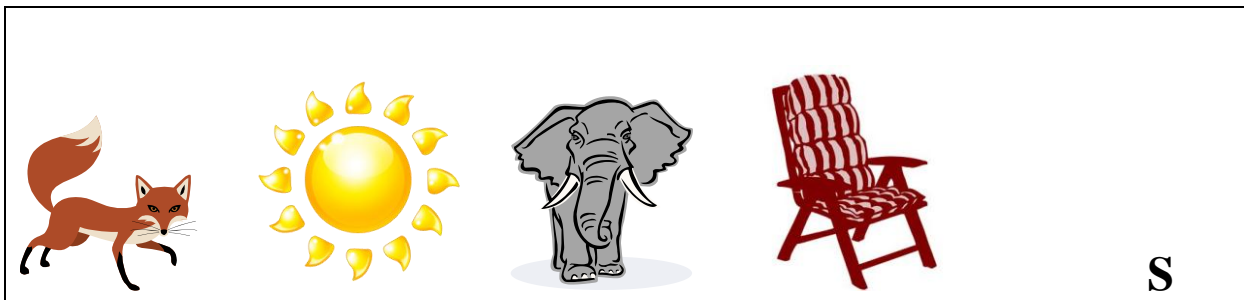
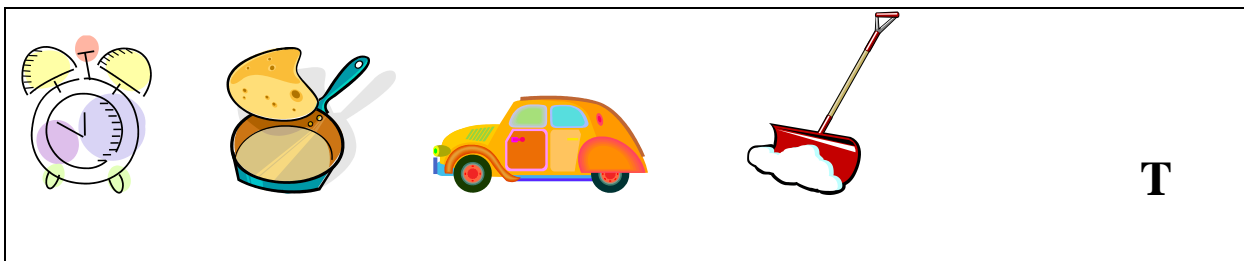
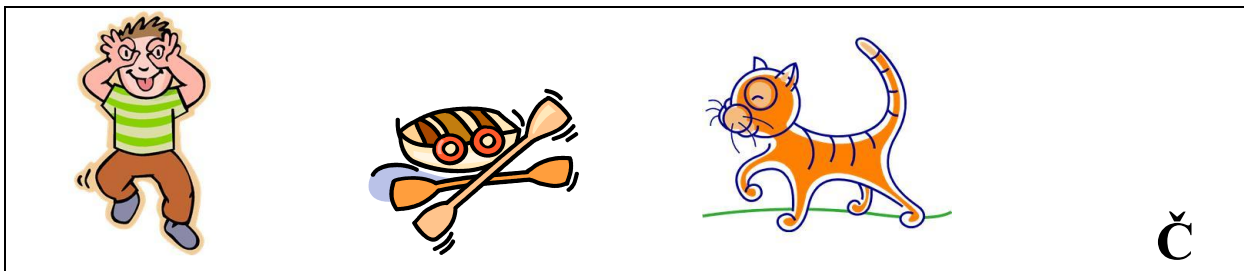
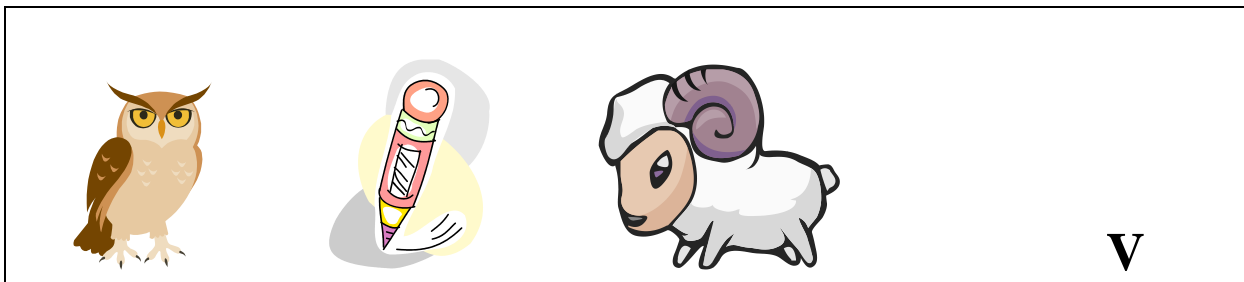

D

P

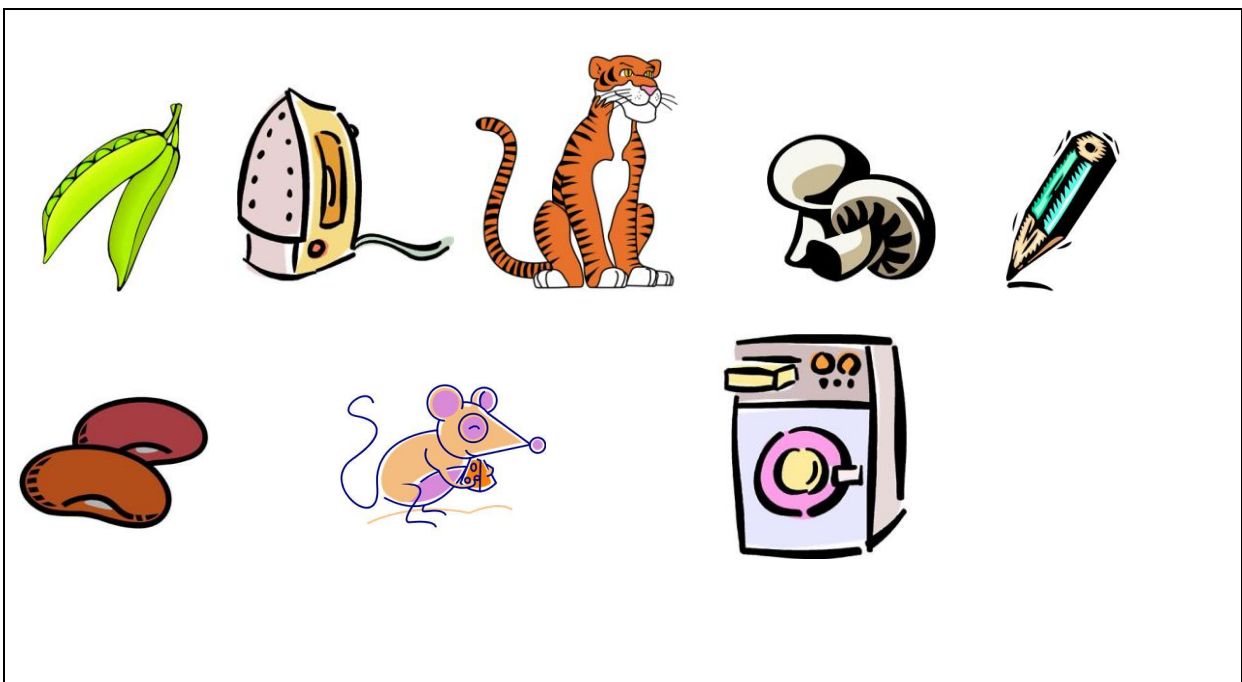
Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe za razvoj čitalačkih vještina – uočavanje zadanog glasa u riječima

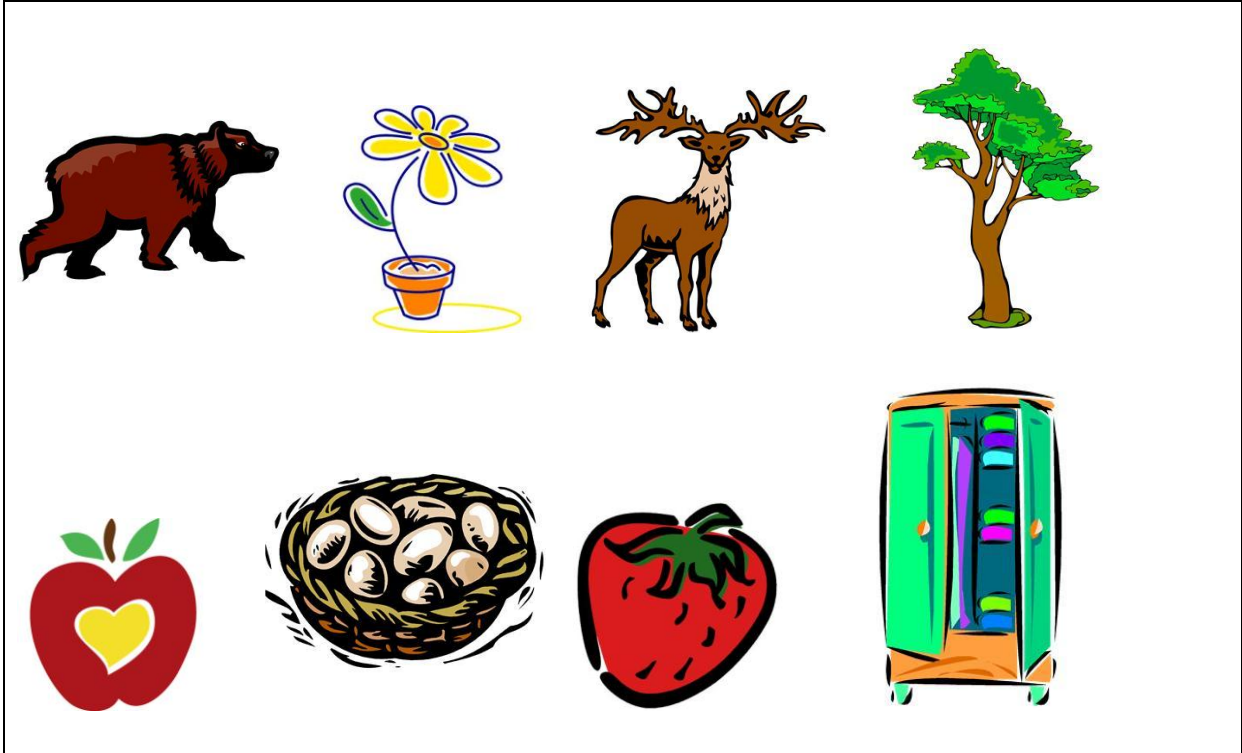
Zaokruži slike u kojima čuješ glas B:

Zaokruži slike u kojima čuješ glas G:

Zaokruži slike u kojima čuješ glas J:

Zaokruži slike u kojima čuješ glas F:

Zaokruži slike u kojima čuješ glas K:

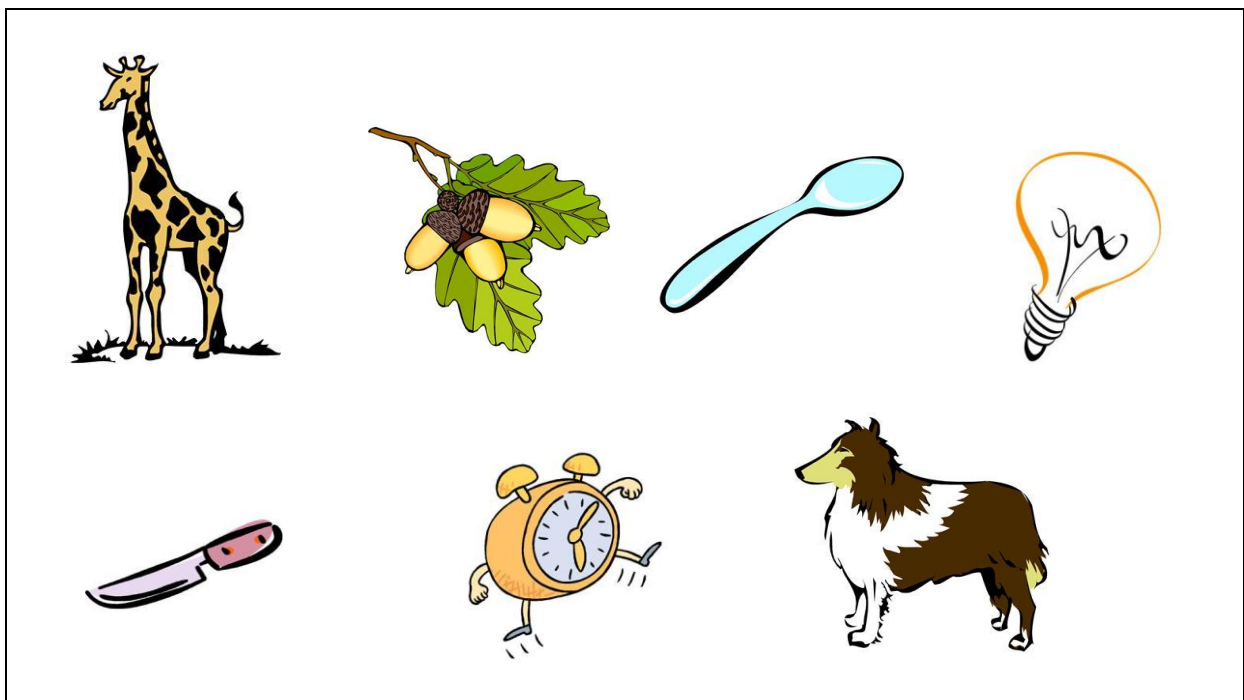
Zaokruži slike u kojima čuješ glas H:

Zaokruži slike u kojima čuješ glas Š:

Zaokruži slike u kojima čuješ glas Ž:

Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe za razvoj čitalačkih vještina – analiza glasova

_____ ,

_____ ,

_____ ,

_____ ,

_____ ,

_____ ,

_____ ,

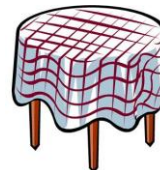
_____ ,

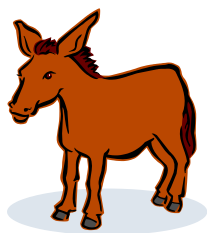

_____ ,

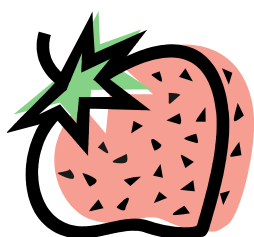

MA – GA – RAC

JA – GO - DA

BU – BA – MA - RA

ŽA – BA

LI – SI - CA

Pronađi riječi koje počinju na slovo N, te ih zaokruži plavom bojom, a riječi koje završavaju slovom N zaokruži zelenom bojom

NOS NOVINE VRANA NOVAC OVAN
NAOČALE NIKOLA SIN LAN NARANČA

Ispiši riječi koje započinju slovom N:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pronađi riječi koje započinju slovom M i zaokruži ih crvenom bojom, a one riječi koje završavaju slovom M zaokruži žutom bojom.

MALINA, MAJKA, JAGODA, MIŠ, ŠUMA,
MEDVJED, SOM, MOST, SLON, DŽEM, MIR

Ispiši riječi koje započinju slovom M:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pročitaj riječi koje počinju slovom Š:

ŠUMA ŠEŠIR MIŠ ŠKARE SEDAM
ŠILJILO KNJIGA ŠEST ŠIŠMIŠ KOS

Ispiši riječi koje počinju slovom Š:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pročitaj riječi koje započinju slovom Ž i koje završavaju slovom Ž:

LIST ŽIR CIGLA ŽARULJA ŽELJKA
ŽALOSNO ŽUTO NOŽ ŽENA LENA

Ispiši riječi koje započinju slovom Ž:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pročitaj i napiši riječi koje počinju slovom B:

BAKA BIK BALON RIBA BUKA
BRADA BROJ JABUKA BOB BROD
BRANKA BOŽICA PUŽ PAPIR

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pročitaj i napiši riječi koje počinju slovom D:

DJED DASKA DIM DABAR DARKO
DEVA DJEČAK DUNJA MUDAR RAD
DUŠKA RED DLAN GOST

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pročitaj i ispiši sve riječi koje počinju slovima S i Z:

SLON SOVA MAČKA ZIMA ZELENO VIR
ŠKOLA AUTO BAKA LJETO SIN SUSJED
SLIKA ZLATKO ZORAN ZLATO SAN
SANJA DIM KUĆA ČAMAC SLATKO
SUNCE OBLAK ZNANJE ZANIMANJE

S

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Z

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pročitaj i ispiši sve riječi koje započinju slovima L i R:

LANAC LONAC RUKA RIS LJETO LIK
LINIJA LAVOR RONITI RAME LUK
LOKVA LARISA RODA RIJEKA MIR
RIBA RAK RUŽA RAŽ LISICA RUČAK

L

R

Pročitaj i ispiši sve riječi koje počinju slovima P i B:

PLAVO BIK MIR PAUN PAPRIKA BIČ
PATKA PIJETAO PANDA BRANKA BEBA
BOCA BIBA PLITKO POUČNO BAKA
BOB PŠENICA MARIJA BROD BICIKL
BANANA BLANKA PAUK KOSA PČELA

P

B

Pročitaj i ispiši sve riječi koje počinju slovima D i G:

DASKA MASKA GORAN GUSKA GLISTA
LAKO DABAR GOLUB GLATKO GLE
DINO DAMIR DJEČAK HALO JUHA UHO
DIVNO DAVNO DLAN GORKO GUSTO DIM

D

G

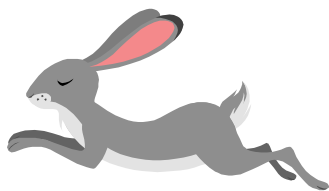
Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe za razvoj čitalačkih vještina – tvorba riječi

*Imenuj svaku sliku i ispiši riječi:
Izaberi nekoliko slika i napiši rečenice:*

Riječi:

Rečenice:

JE BRŽI OD

.

PEČE

.

NA

ŽIVI SMEĐA

.

NA

JE

KAVE.

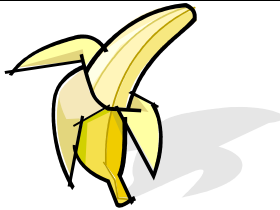

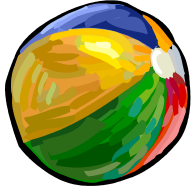

IMA MALO

.

Od ponuđenih riječi i slika napiši rečenice:

IVA		GORAN	JE
DANAS	VOZI		VELIKA
BRAT	MOJ	GRIJE	
	IMA		JEDE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ENA IMA SESTRU.

IGRAM SE NA IGRALIŠTU.

IVANOV DJED IMA VOĆNJAK.

GDJE JE LOPTA?

MOJA BAKA ČITA KNJIGU.

RADO POSPREMAM SVOJU SOBU.

POŽURIMO U RAZRED!

ŽIVIM U DUGOJ ULICI.

Pročitaj:

IVANOV TATA JE . NJEGOVA MAJKA JE .

IVAN ČESTO HRANI SVOG . IVAN LJETI RADO

VOZI . ON NAJVIŠE VOLI S RODITELJIMA

ÍCI NA IZLET U   .

Slike u tekstu zamijeni riječima i ispiši ih, zatim započni novu rečenicu s tom zadanom riječi:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pročitaj i prepričaj:

MARKO

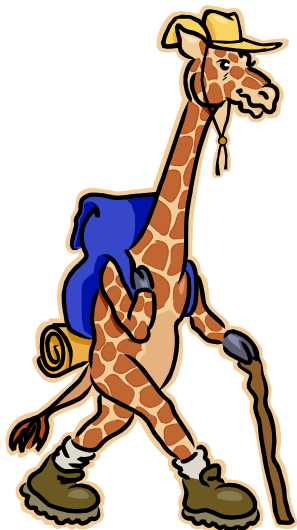
DANAS JE SUNČAN DAN. MOJI PRIJATELJI I JA
KRENULI SMO NA IGRALIŠTE. NA PUTU SMO
UGLEDALI NAPUŠTENI MAČE. LEŽALO JE MIRNO U
TRAVI PORED CESTE.

MARKO GA JE UZEO I ODLUČIO ODNIJETI SVOJOJ
KUĆI. DO IGRALIŠTA NISMO STIGLI.

Marko

Danas je sunčan dan. Moji prijatelji i ja krenuli smo na
igralište. Na putu smo ugledali napušteno mače. Ležalo je
mirno u travi pored ceste. Marko ga je uzeo i odlučio odnijeti
svojoj kući. Do igrališta nismo stigli.

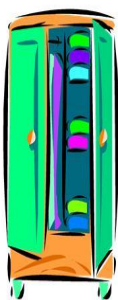
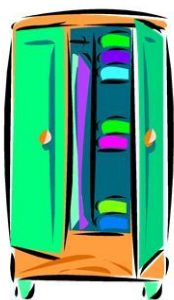
Visoko – nisko, ispred – iza, veliko – malo, široko – usko,

.....

.....

.....

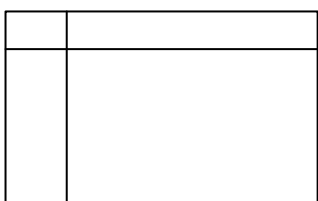
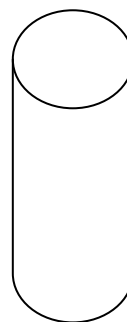
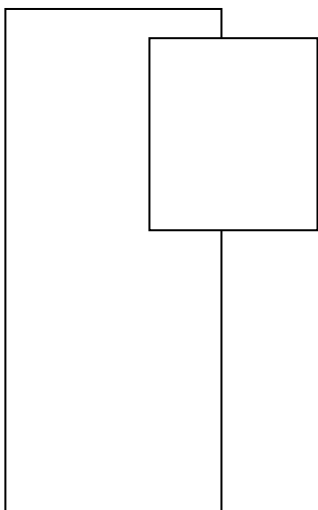
.....

Pogledaj predmete, upamti ih što više nakon prekrivanja tablice:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Precrtaj iste ovakva likove:

Zaokruži crvenom bojom sve crteže koji pripadaju u godišnje doba ljeto, plavom bojom u godišnje doba zimu, smeđom bojom godišnje doba jesen i zelenom bojom godišnje doba proljeće:

Prema zadanim crtežima ispiši riječi koje odgovaraju određenom godišnjem dobu:

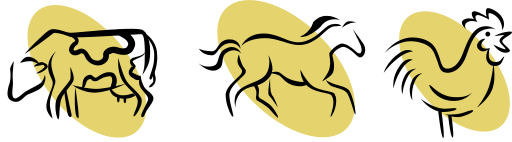
PROLJEĆE _____

LJETO _____

JESEN _____

ZIMA _____

Didaktički materijali u individualnom radu pedagoga s učenicima
Vježbe opažanja - generalizacije

?

Stolica, stol, ormar, krevet

?

?

Vesta, hlače, haljina, kaput

?

?

Proljeće, ljeto, jesen, zima

?

?

Jabuka, breskva, šljiva, naranča

?

Krastavac, krumpir, luk, kupus

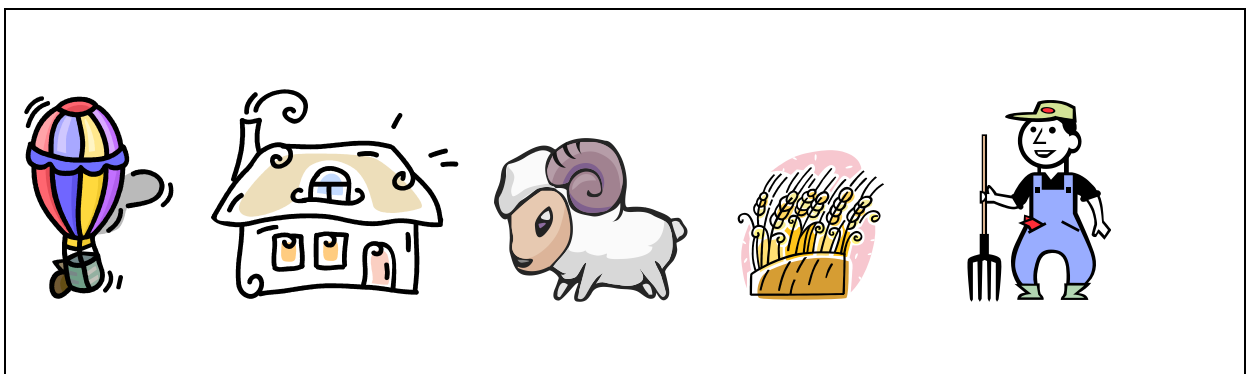
?

Didaktički materijali za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe opažanja – štp ne sapada u niz

Zaokruži tko ne pripada u ovaj niz i objasni zašto?

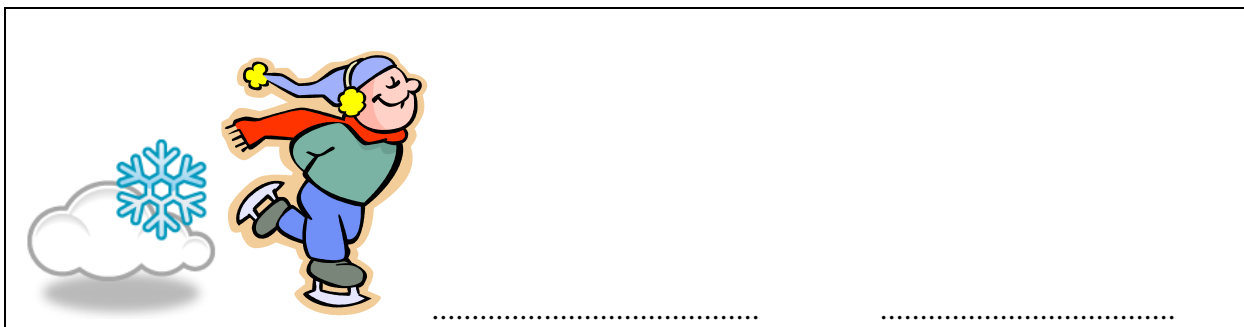
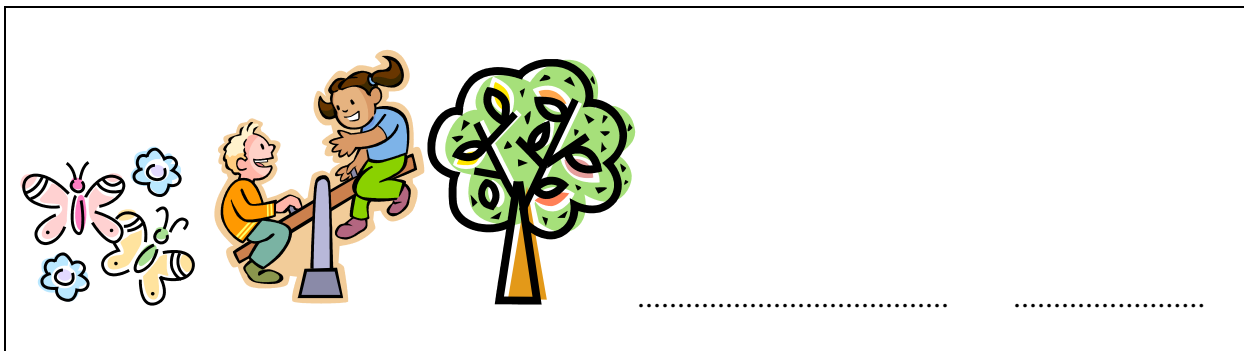
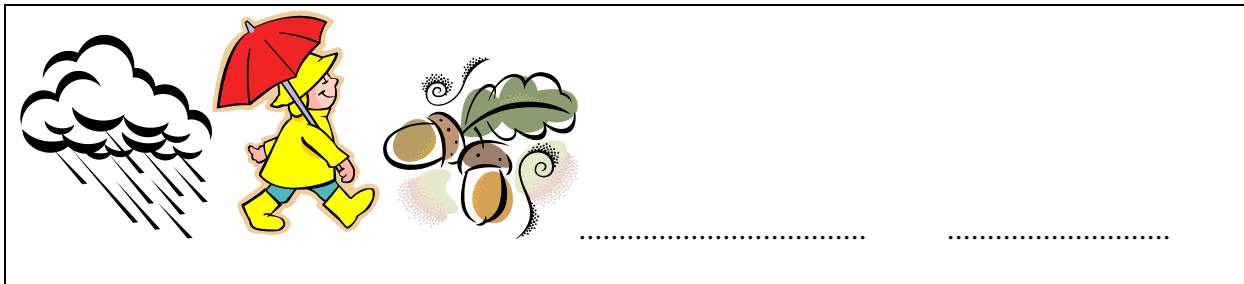
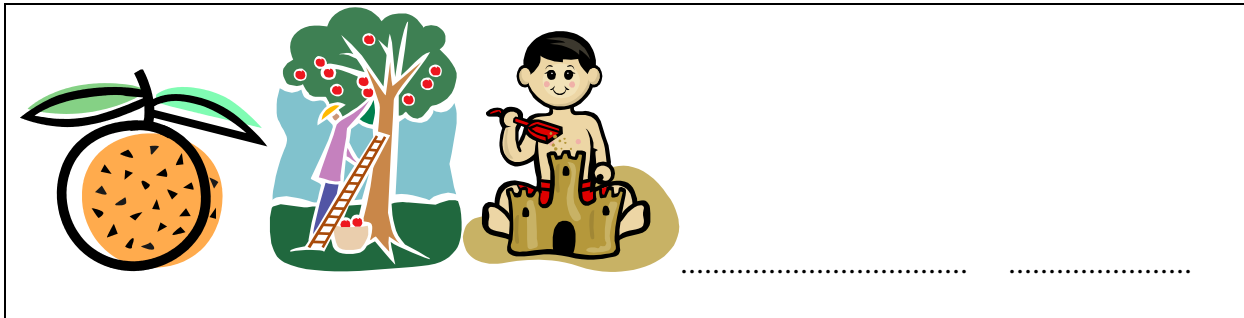

Imenuj svaku stvar. Zaokruži ono što ne spada u ovaj niz i objasni zašto?

Didaktički materijali za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe opažanja - godišnja doba

Nastavi niz crtežom i odredi godišnje doba:

Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe govora – povezan govor - smisli priču

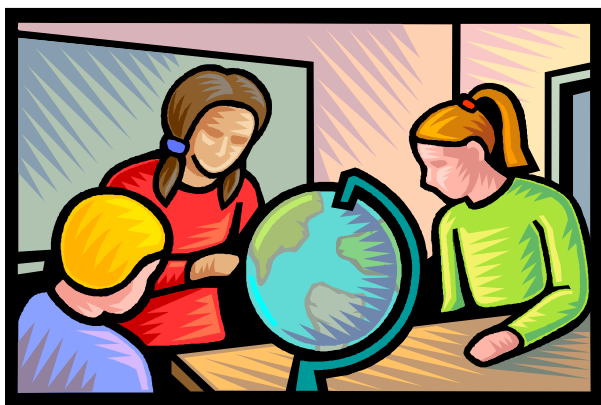
.....

.....

.....

.....

.....

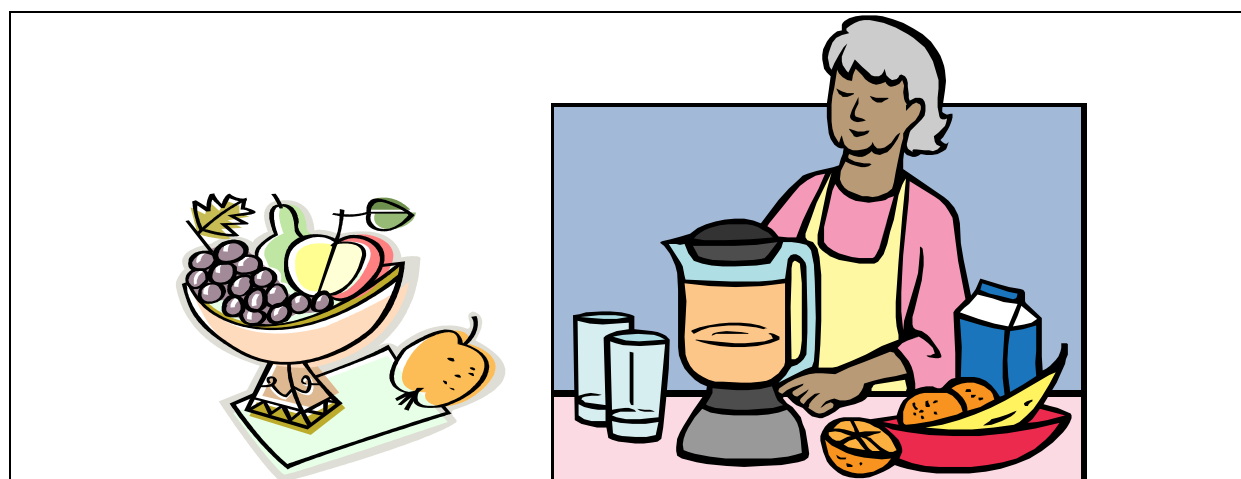
.....

.....

.....

.....

.....

Poredaj rečenice ispravno:

..... Bila je sretna i ponosna.

..... Lana se probudila rano ujutro.

..... Bila je uzbuđena jer je tog dana igrala rukometnu utakmicu.

..... Doručkovala je.

..... Obukla se i okupala.

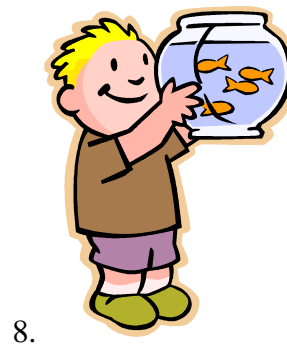
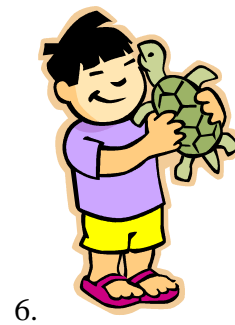
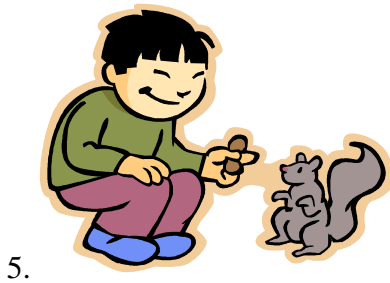
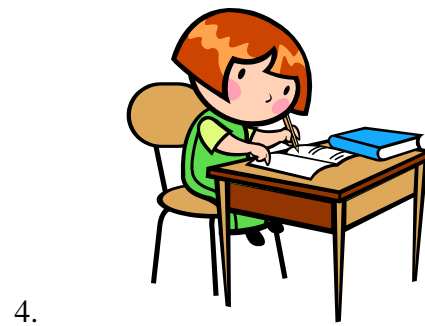
..... Njezina ekipa je pobijedila.

..... Majka ju je odvezla na trening u klub.

..... Njena prva utakmica odigrala se u školskoj dvorani.

Prema slici smisli rečenicu:

Pomoću nekoliko sličica složi rečenicu:

Izgovori i objasni značenje riječi:

Proširivanje vokabulara:

VJETAR	VODA	RUKA	HLADNO	RIBA
MORE	HLADNJAK	VJETROVKA	MORNARSKO	VODICA
SUNCE	VODENO	RUČNI	MORSKI	TOPLICE
TOPLO	VJETRITI	HLADITI	SUNAŠCE	RIBARICA
VJETRIĆ	RUKE	RIBE	VODOVOD	VJETROVITO
HLADNOĆA	RIBAR	TOPLINA	SUNČANO	RIBARITI
TOPLANA	SUNČANI	MORNAR	TOPLOMJER	HLAD

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Proširivanje vokabulara:

ŠUMA	MRAK	ZLATARICA	ZLATARNA	ZLATICA
ZLATO	ŠUM	GLUMITI	ODMRAČITI	ODGLUMITI
GLUMAC	ŠUMAR	GLUMA	MRAČNO	ZLATA
POŠUMITI	ZLATAR	ŠUMOVITO	GLUMICA	ZAMRAČITI
POZLATITI	ŠUMICA	ZLATNI	MRAČITI	ŠUMSKI

.....

.....

.....

.....

Smisli nove primjere:

PRIČA

UČENIK

VRT

KUHATI

Pronađi riječi koje se rimuju i spoji ih crtama:

KINO

SIR

NINO

SOVA

NOVA

MIR

KORA

KUHAR

ZORA

PEKAR

ĐAK

ZNAK

SLON

MRAK

BALON

ZRAK

BAJKA

MAJKA

KONAC

LONAC

Smisli rimu:

Patka

Slika

Krug

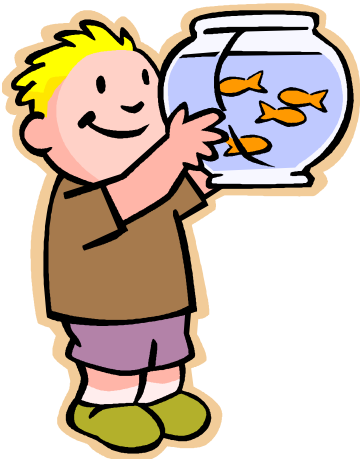
Puž

Žir

Ptica

Mrav

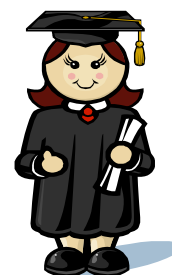
Ispričaj o čemu razgovaraju Petar i Petra:

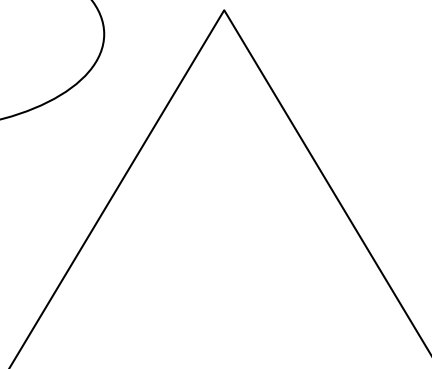
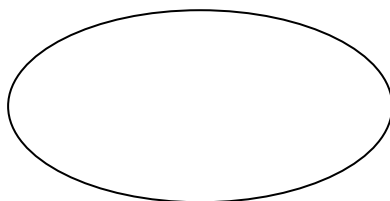
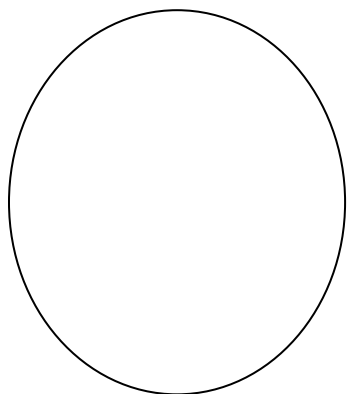
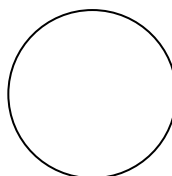
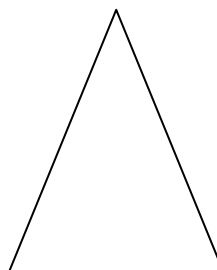
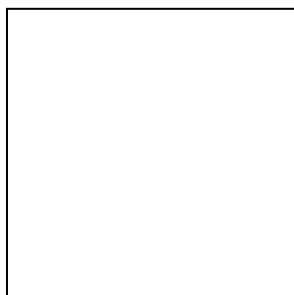
1. PETAR:
2. PETRA:
3. PETAR:
4. PETRA:
5. PETAR:
6. PETRA:

Didaktički materijali za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe za razvoj grafomotorike

Spoji ravnim linijama zanimanja: vatrogasac-čistač, učenica-lijeknica, kuhar-poštar, vatrogasac-lijeknica, kuhar-učenica, čistač-učenica, učenica-poštar, kuhar-ličilac, ličilac-čistač

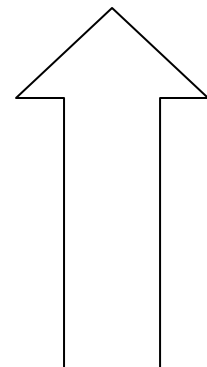
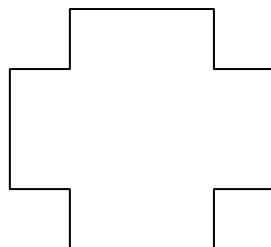
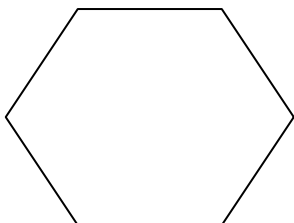
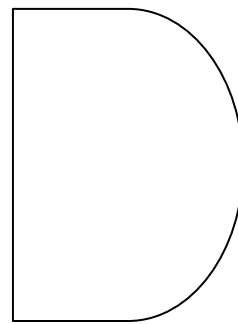
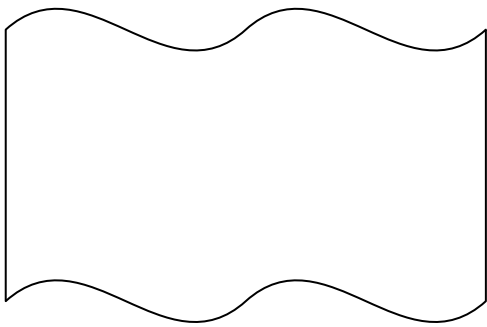
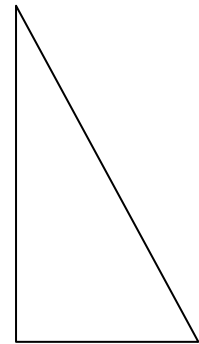
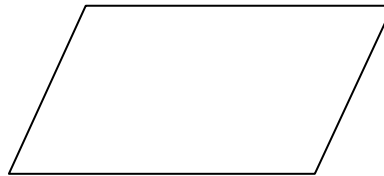
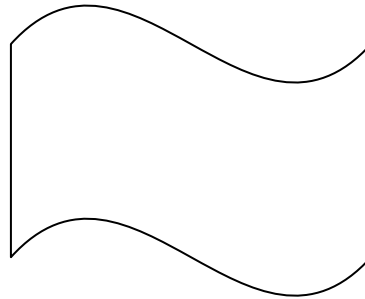
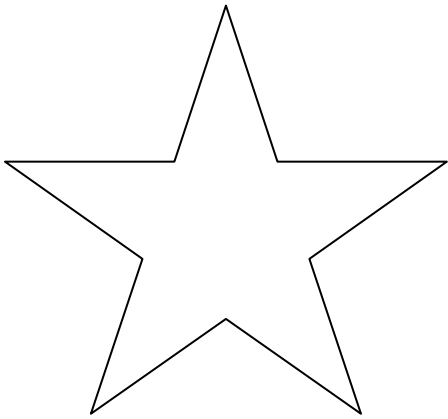

Oboji likove

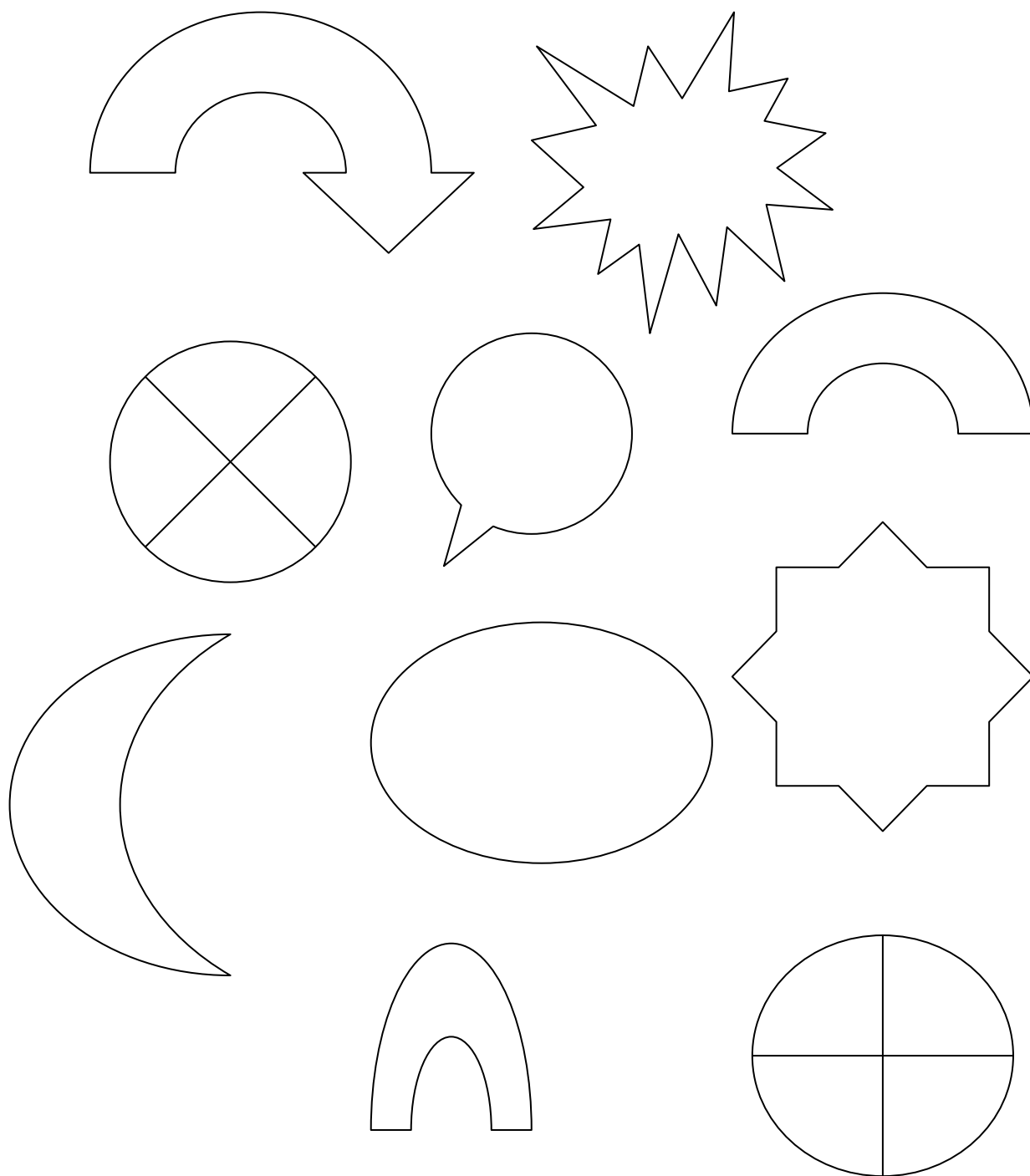

Didaktički materijali za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe za razvoj grafomotorike

U zadane oblike, unutar njih nacrtaj iste takve

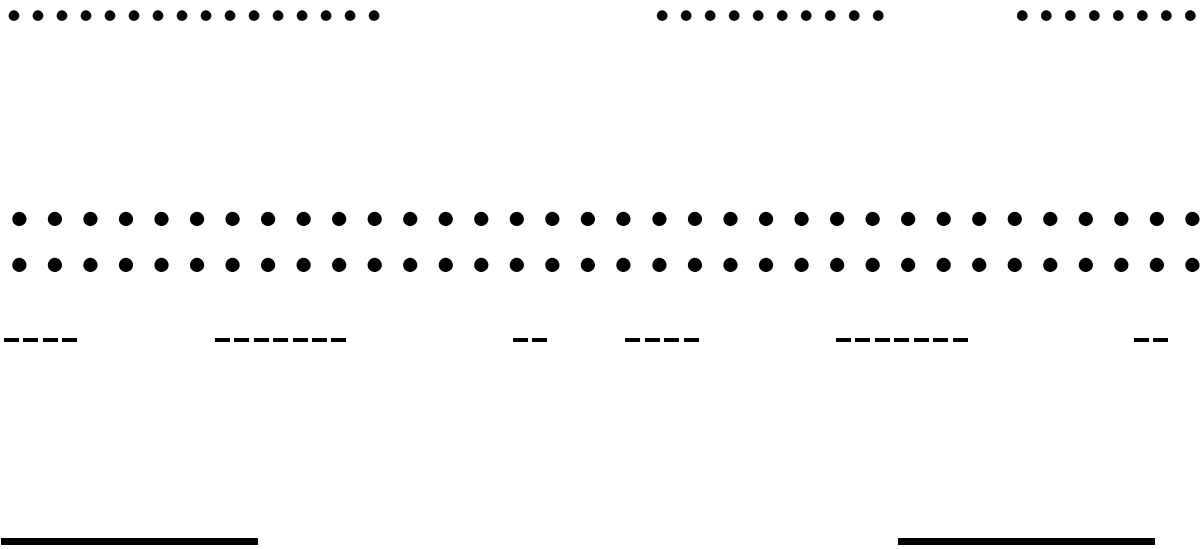

U zadane oblike unutar njih nacrtaj iste takve

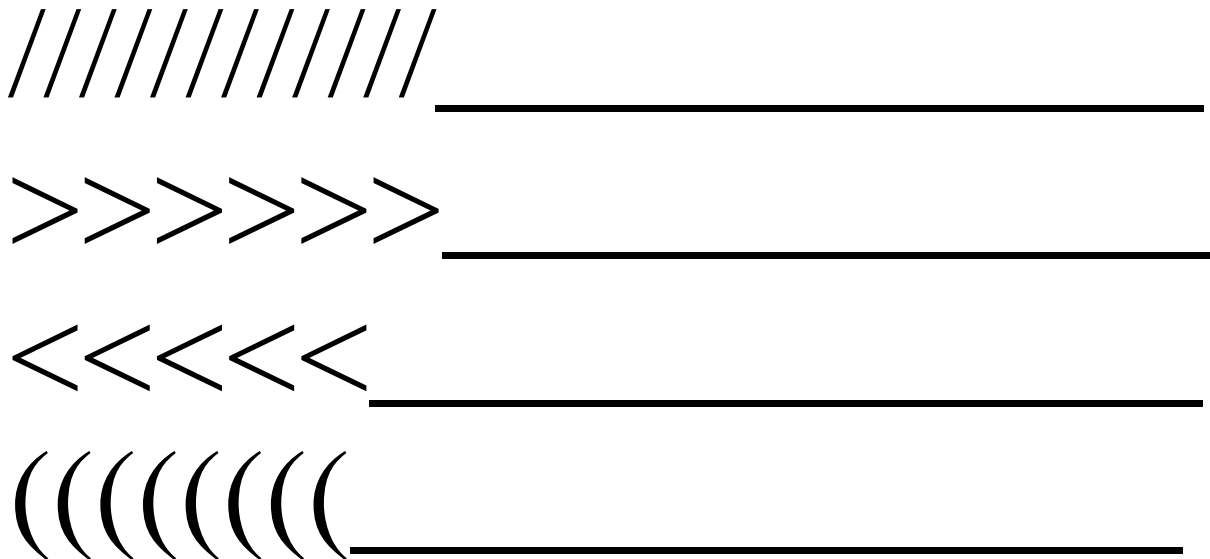

Didaktički materijali za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe za razvoj grafomotorike

Vuci linije po isprekidanom uzorku

Nastavi zadani niz:

Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe pisanja – tvorba riječi

Napiši riječ uz svaku sliku i križićem označi što ne pripada u niz.

Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe pisanja – tvorba riječi

Od ponuđenih slova napiši riječi koje započinju zadanim slovom:

V_____	A_____	C_____	
B_____	M_____	Š_____	
T_____	Ž_____	Č_____	
G_____	H_____	U_____	
NJ_____	D_____	K_____	N_____
Ć_____	J_____	E_____	

Od ponuđenih slova ispiši riječi koje završavaju na slovo:

_____Š	_____Ž	_____T	_____K
_____A	_____O	_____R	
_____P	_____N	_____NJ	

Prepiši rečenice:

TOMISLAV PJEVA.	
TEA JE NA LIVADI.	
LEO ČITA SLIKOVNICU.	
VOLIM PROLJEĆE.	

Nadopuni rečenice:

MAJA _____ ČITANKU.
FILIP I DINO IMAJU _____ ŠKOLSKU TORBU.
MATKO _____ JAGODE U ŠUMI.
PTICA _____ VISOKO NA NEBU.
MOJE MJESTO ZOVE SE _____.
_____ JE ISKREN PRIJATELJ.
IVA _____ ČAJ.

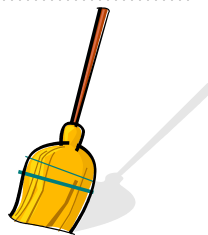
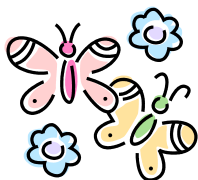
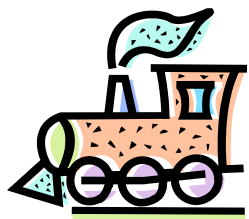
Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
 Vježbe pisanja – tvorba rečenica

Od ponuđenih slika i riječi složi rečenice:

DANAS		ZELENO	ČITA	
	JE	PADA		LUKA
	NINA	SE	MARIN	PIŠE
	PETAK		ZADAĆU	

Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe pisanja – tvorba riječi

Napiši riječ uz svaku sliku i zajedničku riječ koja ih označuju nizu:

Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe pisanja – tvorba rečenice

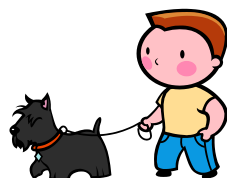
Uz svaku sliku napiši rečenicu:

_____.

_____.

_____.

_____.

_____.

_____.

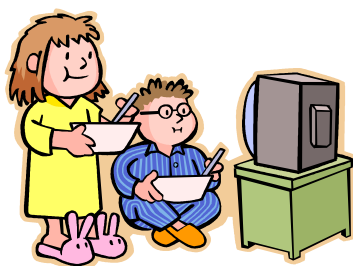

_____.

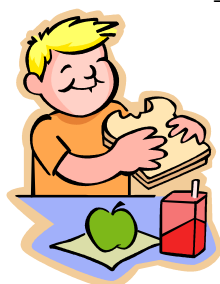
Didaktički komplet za individualni rad pedagoga s učenicima
Vježbe pisanja – tvorba rečenice

Označi brojevima aktivnosti djece tijekom dana.
Napiši rečenicu uz svaku sliku:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ISPRIČAJ KAKO PROTJEČE TVOJ DAN!

Na kraju svake rečenice upiši ispravne rečenične znakove:

Moji roditelji često putuju vlakom
Gdje stanuje tvoja sestrična
Čekajte me
Zašto danas kasniš
Gordana je naša prijateljica

Nadopuni riječi u tekstu:

Stiglo je proljeće. Mirjana najviše _____ to godišnje doba zbog igranja na _____. Zbog toplih dana, svaki _____ je vani i _____ bicikl, _____ se loptom, _____ se s tobogana, _____ se lovice s prijateljima iz susjedstva.

Od ponuđenih riječ zaokruži glagole i sastavi tri rečenice:

BALKON, SOBA, GLEDATI, PROZOR, SVAKO, JUTRO, ONA, S, TRČATI, PISATI, PJEVATI,

Od ponuđenih riječi zaokruži imenice i sastavi tri rečenice:

BILJEŽNICA, ZELENA, MAMINA, PAS, STOLICA, TRČATI, GORDAN

Prema slikama napiši rečenice i izdvoji glagole i imenice:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

GLAGOLI:

.....

.....

.....

IMENICE:

.....

.....

.....

Od ponuđenih riječi sastavi rečenicu u prošlom, sadašnjem i budućem vremenu:
Marko, Gorana, trčati, park, voziti, bicikl,

PROŠLO VRIJEME _____

SADAŠNJE VRIJEME _____

BUDUĆE VRIJEME _____

Objasni što su posvojni pridjevi _____, a što su opisni pridjevi _____.

Napiši nekoliko opisnih pridjeva: _____

Napiši nekoliko posvojnih pridjeva: _____

Odredi u tekstu upravni i neupravni govor i prepisi rečenicu za svaki primjer:

Karolina i Kristina su dobre prijateljice. Svaki dan u slobodno vrijeme družu se i razgovaraju o školi i prijateljstvima. Karolina je jučer upoznala novog prijatelja koji se doselio u njezino susjedstvo. Rekla je Kristini: „Moj novi susjed zove se Leo i vrlo je druželjubiv, ponudio se da će mi pomoći oko zadatka iz matematike“. Kristina je tada zamolila prijateljicu da i nju poveže sa Leom da joj pomogne matematiku.

UPRAVNI GOVOR: _____

NEUPRAVNI GOVOR: _____

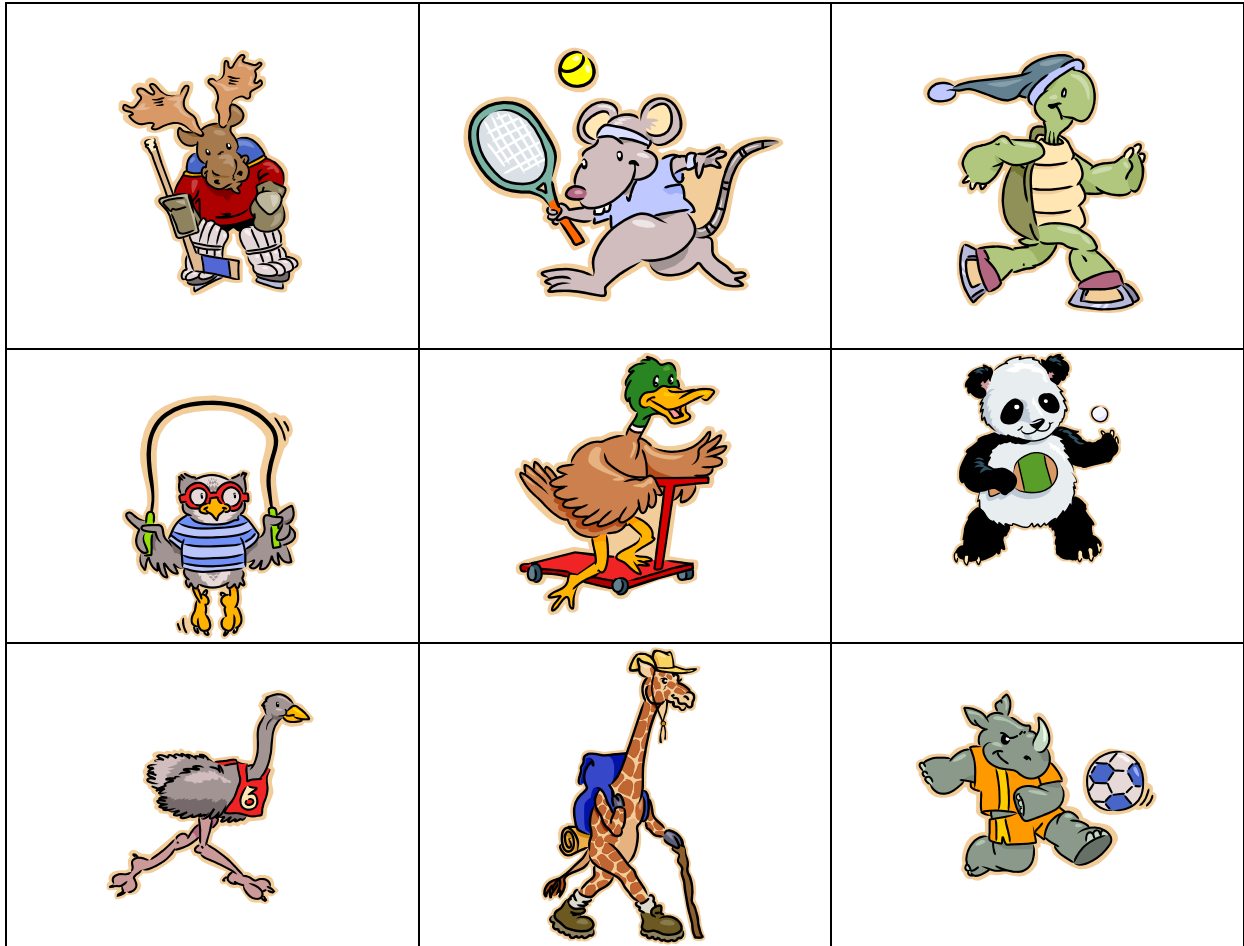
Objasni ove književne vrste:

BASNA JE _____

BAJKA JE _____

Odredi glagole, imenice i pridjeve prema svakoj slici:

Čime se bave svi likovi:

IMENICE:

.....
.....
.....

GLAGOLI:

.....
.....
.....

PRIDJEVI:

.....
.....
.....
.....

ZELENI MJESEC

Umjesto bunde Travanj je nosio ogrtač ispleten od zelene trave, zeleni lovački šešir i zelene naočale protiv sunca. On je volio zelenu boju više od modre i bijele, pa čak bi i oblake bio pozelenio da je to bilo u njegovoj moći.

Ovako je šetao ulicama grada i seoskim puteljcima i zviždukao vesele pjesmice. Mnogi su ga smatrali zanesenjacom ili pokretnom reklamom za travnjake. U stvari on je putova s određenom namjerom. Želio je da svijetu donese što više zelenila; to je bio njegov jedini posao.

Travanj je stanovao u kući sa zelenim krovom, a pio je čaj iz zelenih šalica ...

Travnju su mnogi dolazili u pohode zbog njegove gostoljubivosti i dobrog raspoloženja. Obično su ga posjećivali kukci, ogorčeni zbog proljetnih pljuskova i leptiri zabrinuti za svoja krila, zatim putnici, vrtlari, povrtlari, cvjećari, pjesnici i djeca.

(ulomak iz priče Zeleni mjesec Sunčane Škrinjarić)

1. Opiši kako je izgledao Travanj?
2. Što je Travanj najviše volio?
3. Zašto je Travanj putovao svijetom?
4. Gdje je Travanj stanovao?
5. Tko je Travnju sve dolazi u pohode i zašto?
6. Kakve je osobine imao Travanj?

Na ledini su ostale samo još tri kućice: bijela, zelena i plava. Samo još tri kućice, koje su imale šareno oličene plotove i koje su imale u prozorima cvijeće. Samo su još one ostale na ledini, jer su se sada neboderi dizali na mjestima gdje su prije stajale crvena, žuta, ljubičasta, narančasta, smeđa i druge kućice. Neboderi i kućice nikako se nisu voljeli. „Da je ovo slučajno more, neboderi bi bili morski psi, a mi bismo bile divne male ribice“ – tako su kućice govorile među sobom.

(ulomak iz knjige Stanari u slonu Dubravka Horvatića)

1. Koje kućice su ostale na ledini/livadi?

2. Kako su one izgledale?

3. Tko se pojavio na ledini umjesto drugih kućica?

4. Zašto se kućice i neboderi nisu voljeli?

5. S čime su uspoređeni neboderi, a s čime kućice?

6. Odredi naslov ovom ulomku.

ČOKOLADNI SLON

ŽIVJELA SU JEDNOM NA SVIJETU ČETIRI SLONA. JEDAN JE BIO SASVIM BIJEL, PA SU GA ZATO ZVALI LABUD. JEDAN JE BIO ZELEN PA SU GA ZATO PROZVALI ZELENKO. JEDAN SLON JE BIO SIV, KAO ŠTO SU DANAS SVI SLONOVI SIVI. NJEGOVO IME NIJE IMALO AMA BAŠ NIKAKVE VEZE S NJEGOVOM BOJOM. ZVAO SE BARTOLOMEJ. A JEDAN SLON, ČETVRTI PO REDU ZVAO SE ŠEŠIRKO. UVIJEK JE NOSIO VELIKI SLAMNATI ŠEŠIR.

(ulomak iz knjige Stanari u slonu Dubravka Horvatića)

1. KOLIKO JE SLONOVA ŽIVJELO NA SVIJETU?

.....

2. KAKO SU SE SLONOVI ZVALI?

.....

3. PO ČEMU SU SLONOVI DOBILI IMENA?

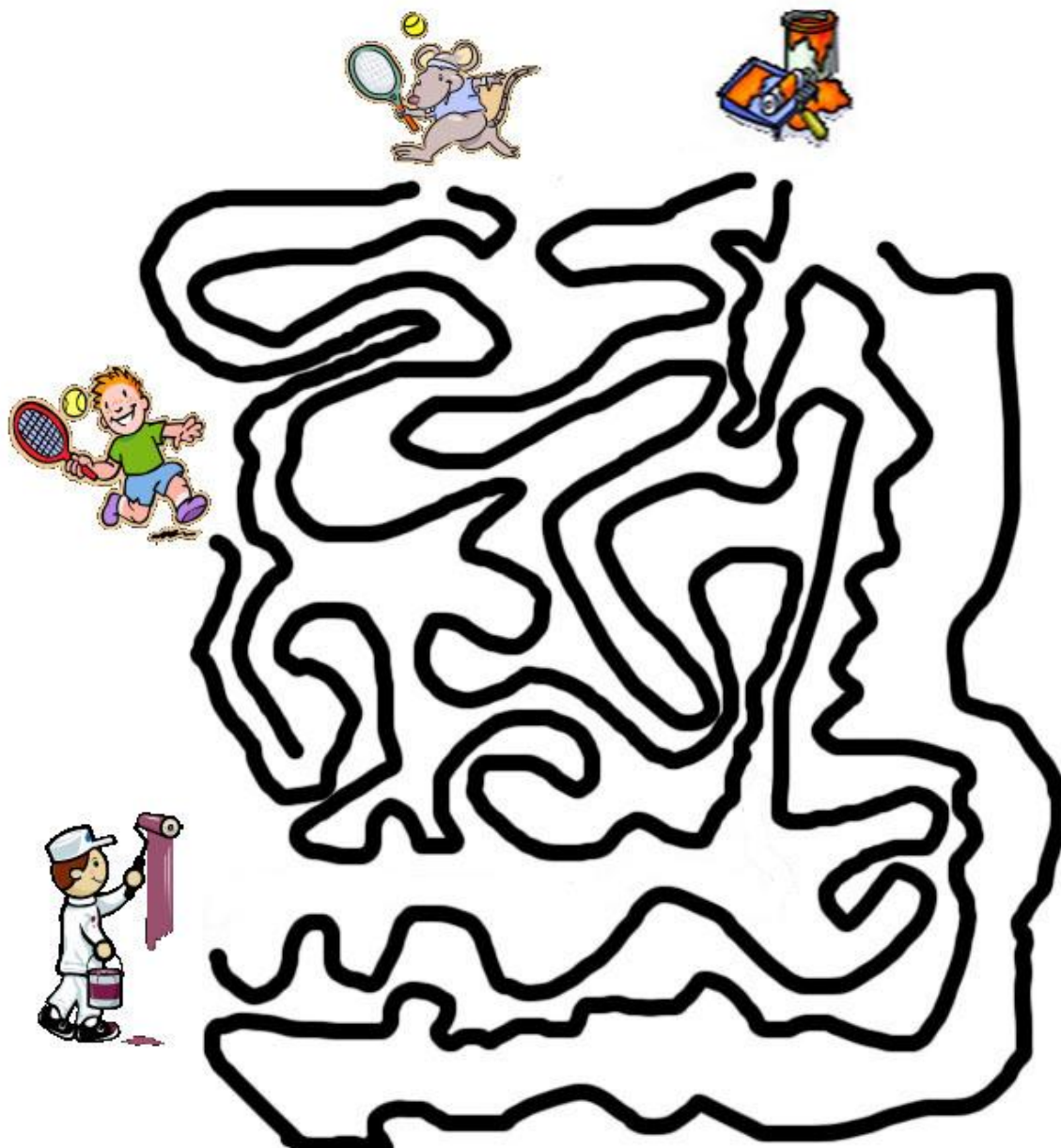
.....

.....

.....

.....

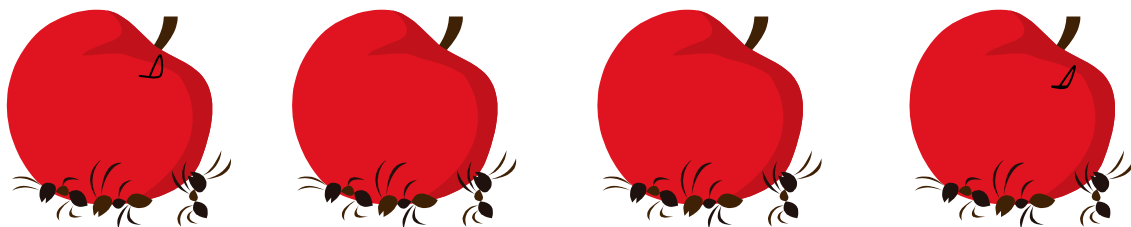
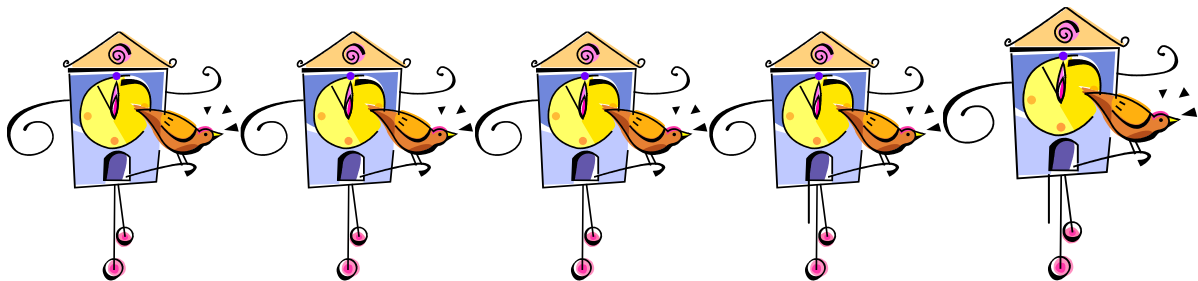
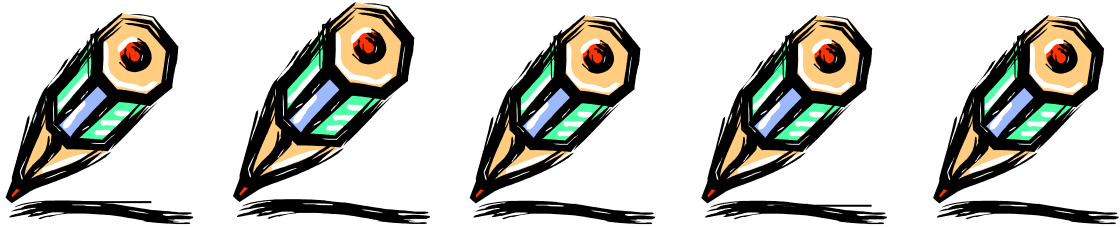
Pronađi ispravan put:

Na prvom balonu dodaj osam različitih detalja koji će ga neprimjetno razlikovati od drugog balona:

Pronađi u nizu dva ista predmeta i zaokruži ih:

Razmisli i odgovori:

			
	<p>KOLIKO JE ŽIVOTINJA NA SLIKAMA?</p>	<p>KOLIKO NOGU IMAJU ŽIVOTINJE?</p>	
	<p>KOLIKO ŽIVOTINJA IMA DVIJE NOGE?</p>	<p>KOLIKO ŽIVOTINJA IMA KRILA?</p>	
			

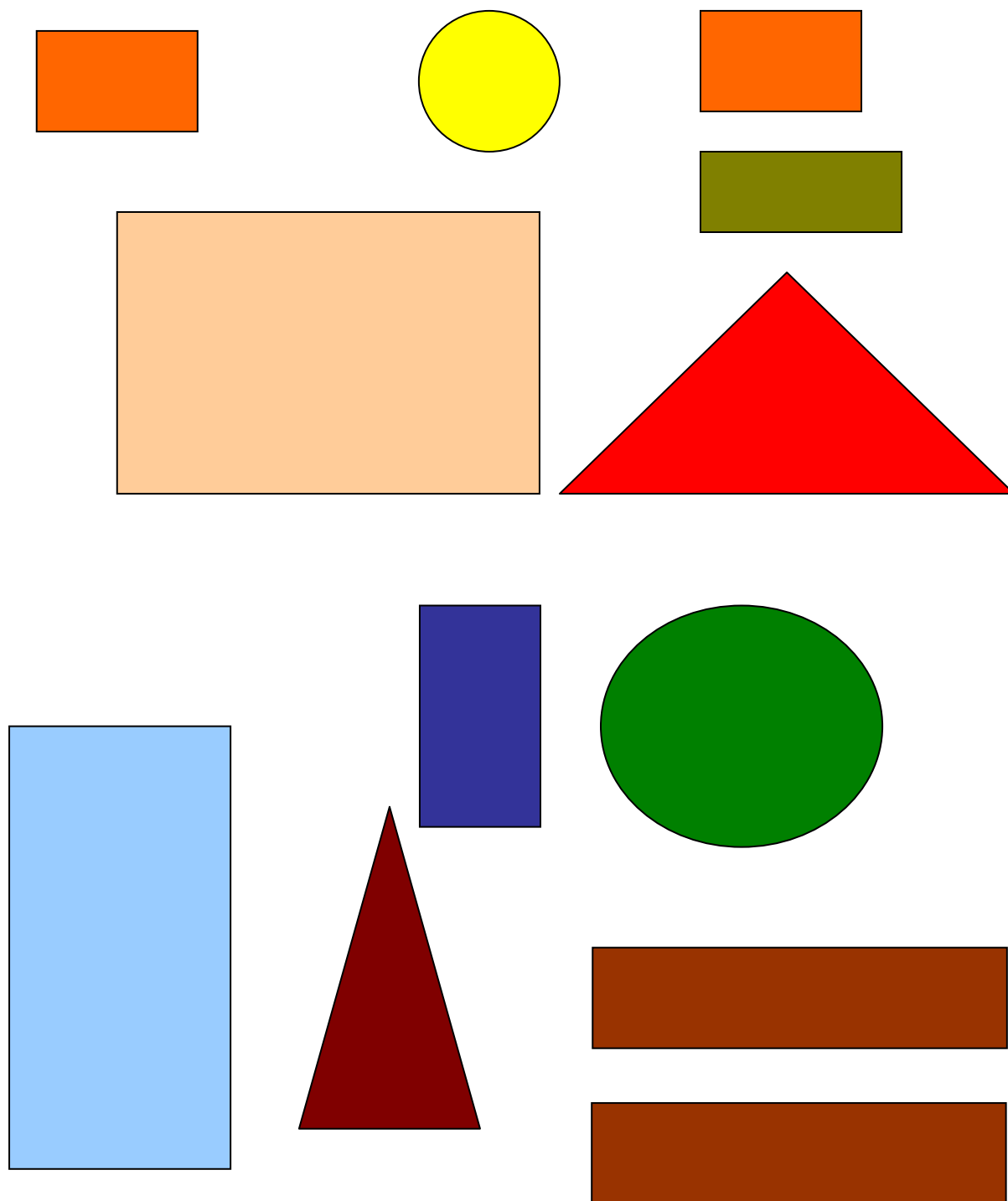
Dovrši slike dodajući najmanje 20 novih detalja i oboji po želji:

*Sliku izreži u osam dijelova u obliku kvadrata i ponovo je sastavi:
Koliko boja je na slici?*

Elemente izreži i složi sliku:

Didaktički materijali za individualni rad pedagoga s učenicima
Matematika - brojevi

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
+	+	-	-	=

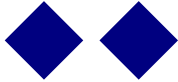
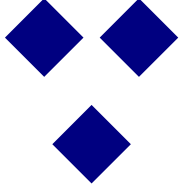
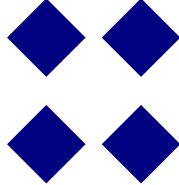
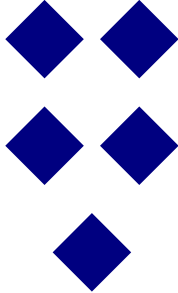
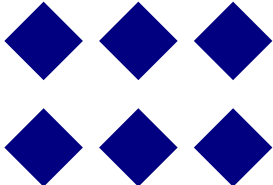
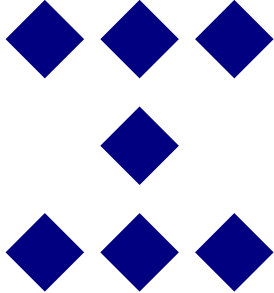
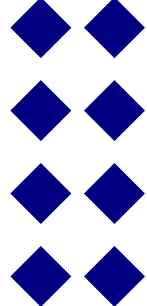
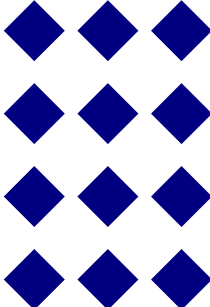
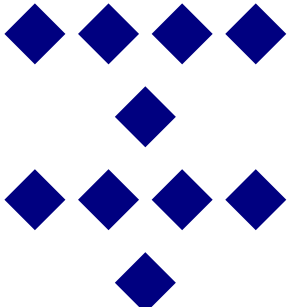
1	2	3	4	5
6	7	8	9	10

Didaktički materijali za individualni rad pedagoga s učenicima
Tablica množenja

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Didaktički materijali u individualnom radu pedagoga s učenicima
 Matematika – pojam broja

			
			
			
-	-	+	+
		=	=

Didaktički materijali u individualnom radu pedagoga s učenicima
Matematika

Zbrajanje i oduzimanje do 10:

$2+2=$	$5+5=$	$10-5=$
$3+2=$	$6+3=$	$8-4=$
$4+3=$	$7+2=$	$6-2=$
$5+1=$	$9+1=$	$9-3=$
$6+4=$	$4+4=$	$7-6=$

Geometrijska tijela:

--

Odnos količina – više, manje (pretvori u brojeve i stavi odgovarajući znak <, >):

Tri olovke i četiri bilježnice

Pet ptica i šest labudova

Deset zgrada i jedna knjižnica

Didaktički materijali u individualnom radu pedagoga s učenicima Matematika

Zbrajanje i oduzimanje:

$12+23 =$	$43 - 11 =$
$24 + 38 =$	$57 - 17 =$
$56 + 67 =$	$89 - 25 =$
$88 + 45 =$	$44 - 20 =$
$131 + 345 =$	$238 - 121 =$
$257 + 872 =$	$901 - 234 =$
$311 + 456 =$	$490 - 239 =$
$200 + 198 =$	$876 - 112 =$
$101 + 345 =$	$549 - 302 =$

Množenje i dijeljenje:

$4 \times 8 =$	$32 : 4 =$
$9 \times 9 =$	$18 : 2 =$
$20 \times 2 =$	$40 : 2 =$
$34 \times 3 =$	$81 : 9 =$
$5 \times 9 =$	$15 : 3 =$
$10 \times 7 =$	$47 : 7 =$
$7 \times 8 =$	$50 : 10 =$
$8 \times 8 =$	$36 : 6 =$
$9 \times 7 =$	$40 : 8 =$

Napiši sve brojeve veće od 21 a manje od 39:

Navedi parne brojeve do 20:

Navedi neparne brojeve 20 do 30:

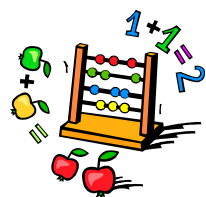
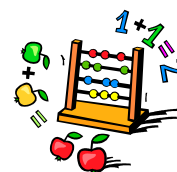

Koliko grana ima drvo? _____
Koliko lišća ima drvo? _____

U prvim jesenjim danima ovom drvetu otpalo je 9 listova, za nekoliko dana ponovo je otpalo 9 listova. Koliko je listova ostalo na drvetu?

Od sadašnjeg broja listova oduzmi sve listove koji će pasti u jesen. Koliko će ih ostati? _____

Nacrtaj jednu **zakrivljenu** crtu i jednu **ravnu** crtu i njome spoji istovrsne predmete:

Nastavi niz: 20, , , 23, 24, , , , 28, 29, , 31, 32, 33, , , 36, .

Stavi odgovarajući znak $>$, $<$ ili $=$

12	14
13	17
14	21
15	19
16	11
17	17
18	10

1. Dopuni rečenice:

Moja škola zove se: _____

Moje mjesto zove se: _____

2. Odredi doba dana i pozdrave:

Budimo se _____, tada pozdravljamo _____.

Ručamo _____, tada pozdravljamo _____,

idemo spavati _____, tada pozdravljamo _____.

3. Nabroji prostorije u kući i sa svakom poveži jedan predmet:

4. Dopuni rečenice:

Automobili voze po _____. Pješaci hodaju po _____.

Cesta se prelazi na _____. Promet reguliraju _____ i

_____. Boje na semaforu su _____, _____,

_____, One znače _____, _____,

_____.

5. Nabroji godišnja doba _____.

Vremenske prilike spoji sa svakim godišnjim dobom i izgledom prirode:

- snježi	- pada lišće
- kišovito	- cvijeta cvijeće
- sunčano	- sazrijevaju plodovi
- vjetrovito	- grane su bez lišća
- hladno	- ubiru se plodovi
- toplo	- trava je zelen

1. Dopuni rečenice:

Tatin tata je meni _____, mamina mama je meni _____.
Ja sam djedov _____, ja sam tatin _____. Brat
moje majke mi je _____, sestra moje majke mi je _____.

2. Nabroji vrste voda u svom zavičaju:

3. Dopuni rečenice:

U vrtu raste _____, u voćnjaku raste _____, u vinogradu
raste _____. Za obradu vrta nam služe _____,
Za obradu voćnjaka nam služe _____, za obradu vinograda
nam služe _____.

4. Što se događa s drvećem u jesen _____, a
što se događa sa cvijećem u proljeće _____.

5. Nabroji mjesece u godini:

5. Koliko je sati:

6. Nabroji kućanske aparate u domaćinstvu:

1. Nabroji proljetne mjesece

2. Nabroji strane svijete:

3. Nabroji vrste prometa:

4. Vrijeme u kojem živimo je _____, vrijeme koje je prošlo zove se _____, a vrijeme koje će doći zove se _____.

5. Napiši naziv svoje županije _____ i njezin glavni grad _____.

6. Nabroji rijeke u našoj domovini:

7. Što je reljef? _____

8. Koji su reljefni dijelovi Republike Hrvatske?

9. Kako se orijentiramo u prostoru?

10. Kako čuvamo svoje zdravlje:

11. Koje su najčešće bolesti školske djece:

Imenuj zanimanja i njihove alate:

MARKO JE _____ SLUŽI SE _____

TOMISLAV JE _____ SLUŽI SE _____

VLADIMIR JE _____ SLUŽI SE _____

MIROSLAV JE _____ SLUŽI SE _____

VESNA JE _____ SLUŽI SE _____

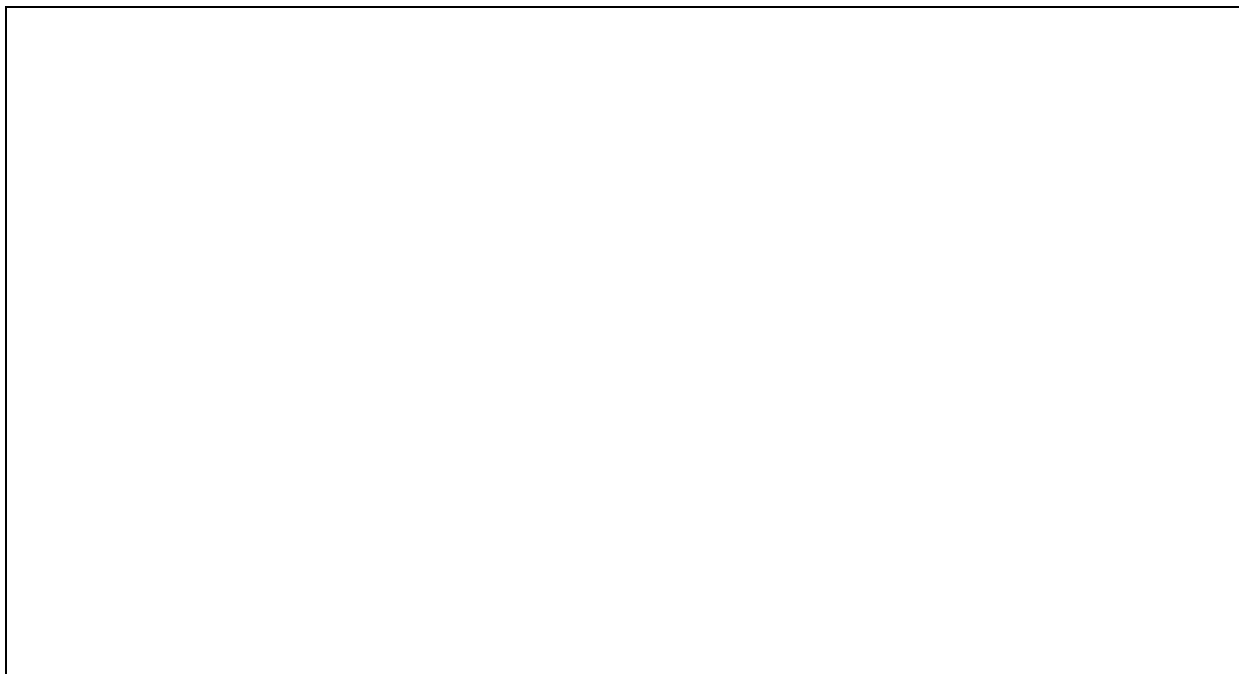

LUKA JE _____ SLUŽI SE _____

IVO JE _____ SLUŽI SE _____

Crtež čovjeka:

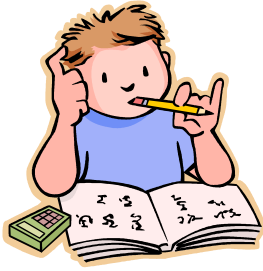

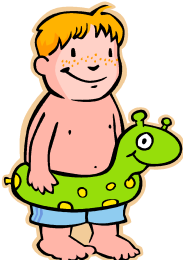

To sam ja:

Ja sam

VRIJEDAN, MARLJIV, ZAIGRAN, DOBRODUŠAN, SVADLJIV, OZBILJAN.
SUOSJEĆAM S DRUGIMA, ISKREN, NEISKREN, BEZVOLJAN, POŠTEN, SIGURAN,
NESIGURAN, OSJEĆAJAN, TUŽAN, SRETAN, NASMIJAN, TIH, GLASAN,
ZNATIŽELJAN, LJUT, NERVOZAN,

Prepoznaj kako se osjećaju dječaci i djevojčice na slikama:

 <p>Igor</p>	 <p>Ružica</p>	 <p>Adriana</p>
 <p>Saša</p>	 <p>Lidija</p>	 <p>Mario i Sonja</p>

Imenuj svaku emociju:

Igor:

Ružica:

Adriana:

Saša:

Lidija:

Mario i Sonja:

Kada si se ti osjećao kao likovi na slikama?

Spoji riječi sa slikama u svakom redu:

		
RADOZNALO	PONOSNO	VESELO
		
NESTRPLJIVO	UPLAŠENO	ZABRINUTO
		
ZAHVALNO	UZBUĐENO	ODUŠEVLJENO

Svaki osjećaj oboji bojom kojom ga vidiš!

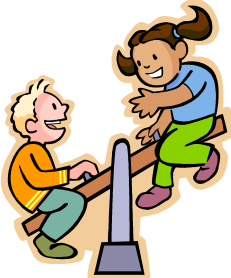

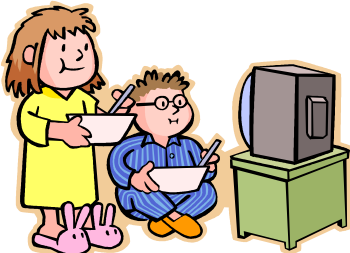

Zaokruži onu osobinu koja pripada liku:

	<p>MARLJIVA ODGOVORNA ZADOVOLJNA LJUBAZNA</p>
	<p>UMIŠLJENA BRIŽNA PRISTOJNA SRETNA</p>
	<p>HRABAR UPORAN ZAVIDAN DOBRODUŠAN</p>
	<p>ISKREN OSJEĆAJAN DRUŠTVEN SMIREN</p>
	<p>ZLONAMJERAN USPJEŠAN NEUSPJEŠAN NESIMPATIČAN</p>

Od navedenih osobina prepoznaj svoje:

.....

Koje strahove mogu imati likovi na slikama?

		
<p>?</p>	<p>?</p>	<p>?</p>
		
<p>?</p>	<p>?</p>	<p>?</p>

Što je strah?

Kako dječaci i djevojčice na slikama mogu prevladati svoj strah?

.....

.....

.....

.....

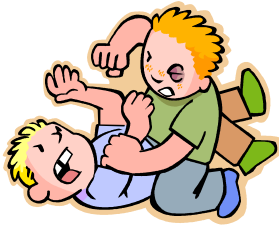

.....

.....

.....

Tko im može pomoći?

Zbog čega i kako mogu navedeni likovi izraziti ljutnju?

	<p>?</p>	
	<p>?</p>	
	<p>?</p>	

Kako se osjećaju kad su ljuti?

Kako mogu iskazati ljutnju?.....

Što bi im savjetovao/la da prevladaju ljutnju?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sreća

Živjela jednom tri dobre prijateljice. Zvale su se Sreća, Veselje i Radost. Stanovale su u kući žute boje u Smijehogradu. Svaki dan su pozivale u goste građane Smijehograda: Veliki smijeh i Mali smijeh, Zadovoljstvo, Smiješak i Ljubav. Svojim gostima pripremale su sokove, juhe od povrća i razno voće. A gosti su svojim domaćinima donosili razne poklone: puno smijeha, veselja, plesa i dobrih želja.

Sreća je najviše uživala u društvu svojih gostiju jer je voljela puno pričati i zabavljati ih. Najviše je voljela kad su njezini gosti bili sretni u njenom domu.

Veselje je najviše uživalo u plesu i pjevanju. Pjevala je puno pjesama svojim gostima i znala je divno pjevati.

Treća prijateljica Radost je uživala u igrama u dvorištu njihove kuće, poput ljuljanja, preskakanja užeta, spuštanja niz tobogan, skakanja na trampolinu...

Sve tri prijateljice znale su usrećiti svoje goste, građane Smijehograda, tako da su im često i rado dolazili u goste.

Što je sreća?.....

Kako se ponašaš kad si sretan/a?.....

Kako usrećuješ druge?

.....

Što te čini sretnim/om?.....

Obazrivi Saša

Tijekom školskih praznika Saša je dolazio svojoj baki u Ulicu suncokreta. Njegova baka je živjela na drugom kraju grada i Saša je k njoj rijetko dolazio. Ovi praznici bili su za njega drugačiji jer se baka vratila iz bolnice i Saša je morao preuzeti uloga „glavnoga“ u kući. Obazrivo je hodao po kući pazeći da ne pravi buku kako bi se baka mogla odmarati, donosio joj lijekove iz ljekarne, čitao novine...

Želio je da baka što prije ozdravi, jer tada će opet moći uživati u sviranju bakinog starog klavira. Obožavao je svirati. A baka je imala puno razumijevanja i obazrivosti prema Sašinoj ljubavi. Uvijek je pazila da ga ne ometa u njegovom vježbanju na klaviru. Želio je postati poznati pijanist i baka ga je hrabrila u njegovoj želji.

Što je obazrivost, suosjećanje, razumijevanje?

.....

Kako su Saša i baka bili obazrivi jedno prema drugome?

.....

.....

Kako si ti obazriv prema roditeljima i prijateljima?

.....

.....

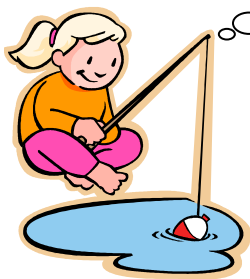
.....

*Važno je pozitivno razmišljati:
Daj pozitivne i dobre savjete Branku, Blanki i Borisu:*

**Stalno
zaboravljam
zadace!**

**Ne mogu
upecati
ribu!**

Stalno me zadirkuju!

Prisjeti se svojih negativnih misli:.....

.....

Prisjeti se svojih pozitivnih misli:

.....

Tuga

Živjele jednom tri prijateljice Tuga, Žalost i Zabrinutost. Živjele su u Suzogradu. U tom su gradu svi plakali i bili tužni. Gradske kuće su bile sive i mračne. Prozori na kućama zatvoreni, a dvorišta prazna. U taj grad proljeće nije nikada dolazilo.

Tri prijateljice nisu pozivale nikoga u goste. Najviše su voljele biti same kod kuće. Tuga je svaki dan bila nesretna zbog nečega: jer nije znala popraviti svoj bicikl, jer nije voljela jesti mamina variva, jer nije dobila poklon kakav je željela.

Žalost je svaki dan bila nesretna jer nije imala svoju pravu obitelj. Živjela je kod svojih rođaka i stalno žalovala za svojim roditeljima. Jako su joj nedostajali.

Zabrinutost je svaki dan bila nesretna jer je brinula kako će izgledati njezina nova haljina, kakve će cipele kupiti, da li će imati dovoljno vremena za učenje.

Sve tri prijateljice često su plakale i nisu vidjele rješenja za svoju tugu.

Koje rješenje predlažeš da se prijateljice riješe tuge?

.....
.....

Što radiš kad si tužan/na?

.....
.....

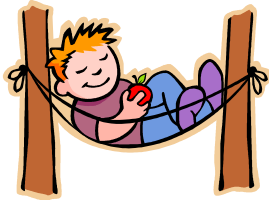
Zbog čega si tužan/na?

.....
.....

Pomozi drugima!

Kako bi riješio/la Matinu tugu?

Kako bi riješio/la Željkovu žalost?

Kako bi pomogao/la Hrvoju?

Kako bi pomogao Davidu?

Kako pomažeš drugima kad su tužni i nesretni?

.....
.....
.....

Pomozi drugima!

 <p>Kako bi Igoru pomogao/la da bude sretan?</p>	
 <p>Kako bi Goranki pomogao/la da bude vesela?</p>	
 <p>Kako bi Toniju pomogao/la da bude radostan?</p>	
 <p>Kako bi mogao/la nasmijati Matiju?</p>	

Kako pomažeš drugima da budu sretni i veseli?

.....
.....
.....

Odgovori da li se ovi dječaci i djevojčice osjećaju smireno, opušteno i zadovoljno?

	<p style="text-align: center;">DA – NE</p> <p>Zašto?</p>
	<p style="text-align: center;">DA – NE</p> <p>Zašto?</p>
	<p style="text-align: center;">DA – NE</p> <p>Zašto?</p>
	<p style="text-align: center;">DA – NE</p> <p>Zašto?</p>
	<p style="text-align: center;">DA – NE</p> <p>Zašto?</p>
	<p style="text-align: center;">DA – NE</p> <p>Zašto?</p>

Kada si ti opušten/a, smiren/a i zadovoljan/a?

.....

.....

Ljubav

Kako Marina pokazuje ljubav prema pticama i kućnim ljubimcima?

Kako će majka pokazati ljubav prema svojoj kćerki koja je pobijedila na pjevačkom natjecanju u školi?

Kako će ljubav pokazati otac prema Hrvoju koji je pao i razbio koljeno?

Kako će Jan pokazati ljubav prema svojim roditeljima?

Lica osjećaja:

Kako sam se osjećao/la ovaj tjedan u svojoj obitelji i zašto:

Kako sam se osjećao/la ovaj tjedan u školi i zašto:

Didaktički materijali u individualnom radu pedagoga s učenicima
Razvoj empatije

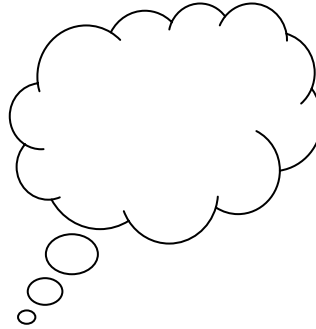

Tjedni dnevnik lijepih riječi i ljubaznosti:

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK
<i>U školi</i>				
<i>U obitelji</i>				
<i>Negdje drugdje</i>				

Prepoznavanje i razumijevanje osjećaja i osobina:

DOBRODUŠAN

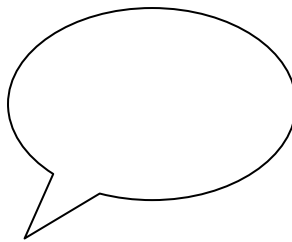

ISKREN

ODGOVORAN

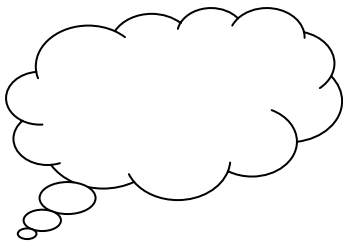
PRISTOJAN

MARLJIV

OSJEĆAJAN

ZAVIDAN

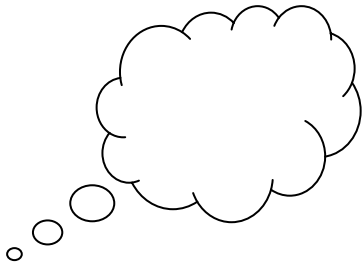
POŠTEN

HRABAR

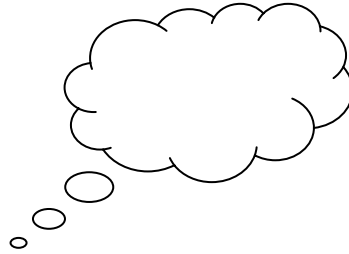
NEODLUČAN

Prepoznavanje i razumijevanje osjećaja i osobina:

BESPOMOĆAN

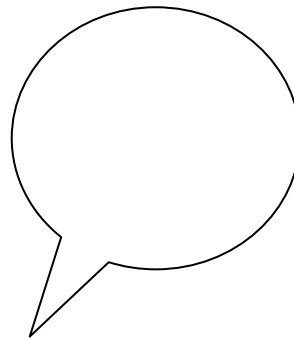
ZADOVOLJAN

MRZOVOLJAN

DRUŠTVEN

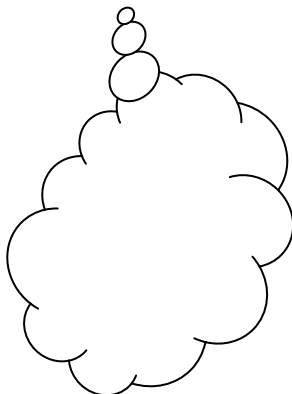
SIMPATIČAN

NESIGURAN

LJUBAZAN

UMIŠLJEN

NEUSPJEŠAN

SMIREN

Jozef

Jednom je dječaku bilo ime Jozef. Imao je naočale. Debele. I nije naročito vidio. I zato je bio pomalo nesretan. I pomalo nesretan. Pomalo zamišljen.

(ulomak iz priče Jozef, Sanje Pilić)

Kakav je bio Jozef?

.....
.....
.....

Zašto je Jozef bio nesretan?

.....
.....
.....
.....

Što bi pomoglo Jozefu da ne bude nesretan?

.....
.....
.....
.....

Da li si ti po nečemu drugačiji/a od drugih?

.....
.....
.....

Nacrtaj Jozefa:

Zamisli sebe, procjeni svoje osobine i odgovori po čemu si sličan i upiši u kvadrate:

OCU	DJEDU	AFRIKANCU
MAJCI	JA	BRATU SESTRI
BAKI	UČITELJU	PRIJATELJU

Po čemu si različit od njih?

.....
.....

Nacrtaj svoj simbol u središnji kvadrat!

Što je dobro kod tvog učitelja ili prijatelja ili brata/sestre?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Petar

Petar se doselio u novu ulicu. Uskoro je upoznao nove prijatelje: Ivicu, Leona, Branka i Matka. Nekoliko dana su zajedno igrali nogomet na igralištu, a onda je jednog dana Ivica predložio svima da uzmu susjedov bicikl na nekoliko dana i da se provozaju. Petar je bio protiv toga, ali da ga ne izbace iz društva, popustio je i prihvatio njihovu ideju.

Kako se Petar osjećao kao novi u društvu?

.....
.....
.....

Zašto je Petar popustio?

.....
.....
.....

Kako se ponašaju pravi prijatelji?

.....
.....
.....
.....

Kako se Petar mogao zauzeti za sebe i reći ne?

.....
.....
.....

*Koje osobine imaju pravi prijatelji? (zaokruži)
Objasni svaku osobinu!*

UVREDLJIV	USAMLJEN
SVADLJIV	AGRESIVAN
POVODLJIV	ISKREN
SUOSJEĆAJAN	SPREMAN POMOĆI
OBAZRIV	TVRDOGLAV

Kada si ti imao neku od ovih osobina i ponašanja prema svom prijatelju iz razreda? (opiši)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*Što bi najradije dao/la svom dobrom prijatelju/ici?
Zaokruži svoj izbor! Samo jedan predmet u svakom redu!*

	Zašto?	
		
		
		

Osim predmeta, što još možeš dijeliti s drugima?

.....

.....

.....

.....

.....

Kome možeš dijeliti?

.....

.....

Što si dao svoje drugima?

.....

.....

.....

Kako se osjećaš kad daješ nešto drugima?

.....

.....

.....

MODRI CVIJET

U hladovitoj polutami stoljetne šume cvao je modri svijet. Okružen visokim, nepristupačnim stablima koja su drugovala s vjetrom i oblacima, osjećao se samotan i nezaštićen, malen i nježan poput zalutalog leptirića. Bio je lijep i bezazlen, malo pognute glavice kao da uvijek o nečemu razmišlja.

Paprat koja je rasla u njegovoj blizini, bila je zajedljiva i nezadovoljna i govoraše uvijek samo o prošlosti. – Nekoć je paprat vladala svijetom, golema i snažna poput divova. A, gle danas se nitko na mene i ne obazire, kao da nisam starog i vladarskog roda. Ljudi traže neke ciklame i zvončiče, a pokraj mene prolaze kao da su slijepi.

U biti, paprat je zavidjela modrome cvijetu zbog njegove blagosti i skladne pojave. Zavist ju je izjedala i činila još zelenijom.

Modri cvijet prijateljevaio je s gljivom koja se jednoga dana, iznenada, pojavila poslije kiše u smeđem odijelu i sa šeširom velikog oboda.

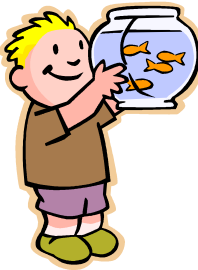
Paprat je slušala njihov razgovor i šušala svojim zelenim lepezama. – Družiti se s gljivom, pih! – rekla je sama sebi.- To nije za mene koja imam tisućugodišnje rodoslovlje.

Ali, zapravo, paprat je bila tužna. Zavist je podmukla bolest i njene su žrtve uvijek neraspoločene.

(Ulomak iz priče Modri cvijet Sunčnane Škrinjarić)

1. *Koje osobine je imala paprat?*
2. *Zbog čega se paprat osjećala važnom i značajnom?*
3. *Kako zavist i ljubomora djeluju na pojedinca?*
4. *Koje osobine dolaze do izražaja u druženju s drugima i prijateljstvu?*
5. *Zašto je zavist „podmukla bolest“?*

Kako bi prihvatio novog prijatelja/icu koji su došli u tvoje susjedstvo ili razred?

 <p>Nena</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
 <p>Lena</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
 <p>Fran</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
 <p>Tin</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

Kako se osjeća onaj tko je novi u svojoj sredini?

.....

.....

.....

NOVI DJEČAK

Novi dječak doselio se u ulicu. Gledao je tužno kroz prozor svoje kuće. Sve mu je bilo tuđe, a djeca nepoznata. Spustio je glavu na prsa i sjećao se svojih prijatelja iz starog naselja. Bilo ih je mnogo, a njihove igre bile su žive i vesele. Imali su svoje tajno skrovište. Kad je bilo lijepo vrijeme, dolazili su na igralište, a za kišovita vremena u nečijem stanu bi igrali šah ili monopol. Razmjenjivali su sličice nogometaša, poštanske marke i stari novac. Odlazili su zajedno biciklima na izlete. Zvali su se međusobno telefonom, prepričavali događaje i slavili rođendane. Bio je to lijep život, kao u raju.

A u novoj je kući, istina, bilo puno više prostora. Dječak je dobio čak i vlastitu sobu, a u dvorištu mu je tata postavio košarkaški koš. Ali što je to sve vrijedilo kada nije imao prijatelja. Virio je kroz prozor i gledao dječake kako poskakuju. Dodaju jedan drugom loptu, šale se i simiju. Već ih je znao i po imenu.

Pa ipak, on nije bio s njima. A htio bi biti. I on bi se rado igrao. Srce mu je odjednom življe zakucalo. Donio je odluku. Poskočio je, obuo svoje najljepše tenisice i otrčao pred kuću. Ponio je sa sobom i veliku čokoladu da ju podijeli s novim društvom. Pun nade upitao je: - Dečki, mogu se igrati s vama? Ali oni ga nisu ni pogledali. Samo su rekli: - Gubi se!

Božidar Prosenjak

- 1. Kako se novi dječak osjećao u novoj ulici?*
- 2. Kako je dječak živio u staroj ulici?*
- 3. Kakav je bio dječakov susret s novim društvom u ulici?*
- 4. Kako se novi dječak osjećao kad ga nisu prihvatili u svoje društvo?*
- 5. Zašto su se dječaci u novoj ulici tako grubo ponijeli prema dječaku?*
- 6. Jesi li ti kada bio/la novi u ulici/razredu?*
- 7. Kako bi ti završio/la priču?*

ZVJEZDANI TALIRI

Bila jednoć djevojčica bez oca i majke, a tako siromašna da nije imala ni sobice, da u njoj stanuje, ni posteljice, da u njoj spava, i napokon ništa drugo osim haljinice na sebi i kore kruha u ruci, što joj netko samilostan darovao. No bila je dobra i pobožna, pa kako se nitko za nju nije brinuo, uzdajući se u Boga pođe u svijet.

Sretne je siromašan čovjek i zamoli: - Daj mi štogod jesti, gladan sam. Djevojčica mu dade svoj komad kruha i reče: - Bog te blagoslovio! I pođe dalje. Zatim je sretne dijete i zamoli: - Studeno mi je po glavi, daj mi štogod da je pokrijem. Djevojčica mu dade svoju kapicu. Kad je išla još neko vrijeme, eto ti opet nečije dijete bez prsluka. Djevojčica svuče svoj i dade mu ga.

Napokon stigne u šumu, i opet pred nju dijete bez košuljice. Pobožna djevojčica pomisli: - Tamna je noć, ne vidi te nitko, možeš dati i košulju – pa je svuče sa sebe i obuče djetetu.

Tako bude bez ičega. Najednom stanu padati zvijezde s neba, sve sami tvrdi, sjajni taliri. Premda je svoju košuljicu darovala, sada je na njoj bila nova od najfinijeg platna. Skupi u nju talire i bude bogata sav život.

Braća Grimm

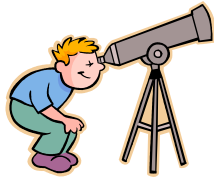
1. *Opiši kako je djevojčica živjela?*
2. *Koje osobine je imala djevojčica?*
3. *Kako joj je uzvrćena njena suosjećajnost i dobrotu?*
4. *Kada si ti nešto darovao/la nekome?*
5. *Koja je pouka ove bajke?*

**UPITNIK
VJEŠTINE ASERTIVNOSTI**

Za svaku navedenu vještinu označi koja je u tebe razvijena dobro ili loše. Uz vještinu stavi oznaku + (dobro) ili oznaku – (loše).

1. Reći „ne“, a ne osjećati krivnju
2. Dati kompliment
3. Primiti kompliment
4. Tražiti pomoć
5. Izraziti neslaganje s nečijim mišljenjem
6. Reagirati na kritiku
7. Govoriti pred razredom
8. Pokazati opravdanu ljutnju pred vršnjacima
9. Pokazati opravdanu ljutnju pred odraslima
10. Prihvatiti odbacivanje od svojih vršnjaka iz razreda
11. Prihvatiti odbacivanje svojih prijatelja
12. Odgovoriti na podcjenjivanje vršnjaka
13. Odgovoriti na podcjenjivanje odraslih
14. Odgovoriti na ogovaranje
15. Reći svoje mišljenje svom vršnjaku s kojim se ne slažeš
16. Reći svoje mišljenje učitelju ili odrasloj osobi koja je autoritet
17. Reći što osjećaš
18. Odbiti da s tobom manipuliraju
19. Jasno reći što misliš
20. Prihvatiti različito mišljenje

Usporedba ponašanja:

	NEASERTIVNO	ASERTIVNO	AGRESIVNO
	<p>Ne izražavaš svoje želje, misli i osjećaje.</p> <p>Namjera je da udovoljiš drugima.</p>	<p>Svoje želje, misli i osjećaje izražavaš na prikladan način.</p> <p>Namjera je da komuniciraš s drugima.</p>	<p>Želje, zamisli i osjećaje izražavaš na štetu drugih učenika.</p> <p>Namjera je dominirati ili poniziti druge.</p>
TVOJI OSJEĆAJI			
REZULTAT PONAŠANJA			
POSLJEDICE			

Pretvori Ti-poruke u Ja- poruke:

Prijatelj prekida tvoj razgovor s Ivanom i vuče te za rukav:
Ti si nemoguć: Čekaj i ne gnjavi me.

JA-GOVOR:

.....
.....

Jakov nije izveo psa u šetnju, a kad se sestra vratila iz škole kući:
Ti si zbilja poludio. Ne mogu se na tebe osloniti. Uopće se ne znaš pobrinuti za psa, a navodno ga obožavaš.

JA-GOVOR:

.....
.....

Dijana se zadržala kod prijateljice, a ona i brat su pozvani kod rođaka na rođendan i sada će zakasniti:
Budalo jedna, pa znaš da smo pozvani na rođendan i da sada kasnimo.

JA-GOVOR:

.....
.....

Zoran i njegovi prijatelji zvone na sva zvona na interfonu kolegi Vladimiru iz razreda:
Ako to još jednom napravite neću biti sa Zoranom u sobi na maturalcu niti ću se više družiti s vama, a pravite se da ste frajeri.

JA-GOVOR:

.....
.....

UPITNIK O NAVIKAMA UČENJA

PITANJA	ODGOVOR	
1. Učiš li svaki dan?	DA	NE
2. Imaš li puno izvanškolskih aktivnosti zbog kojih nemaš vremena za učenje?	DA	NE
3. Imaš li mir u kući/svojoj sobi prilikom učenja?	DA	NE
4. Preskačeš li obično slike i tablice kad učiš gradivo iz udžbenika?	DA	NE
5. Znaš li odrediti glavnu misao iz teksta koji učiš?	DA	NE
6. Ponavljaš li gradivo, tijekom učenja, više puta?	DA	NE
7. Pokušavaš li odrediti značenje nepoznatih riječi koje uočiš tijekom učenja?	DA	NE
8. Možeš li se kod učenja lako koncentrirati?	DA	NE
9. Treba li ti puno vremena da kreneš uistinu učiti?	DA	NE
10. Razmišljaš li tijekom učenja o svojim osobnim problemima ili nečem drugom?	DA	NE
11. Pokušavaš li tijekom nastave zapamtiti što više gradiva?	DA	NE
12. Učiš li najčešće samo iz bilježnice?	DA	NE
13. Da li te netko od ukućana ispita gradivo koje učiš?	DA	NE
14. Čitaš li tekst koji učiš na glas?	DA	NE

UČENIK: RAZRED:

